

308434

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. I.

నంపుటము. ౧.

చెన్నపట్టణము 1915 సం॥ మార్చి నెల 20 వ తేది శనివారము

రాక్షసనామ సంవత్సర శ్రేణి మాసము శుద్ధ పంచమి.

No. 321

నంచిక 32౧

గమనింపుడు.

ఫోటో లెక్కలములు (బంగారు పోలింగులవి) నెక్ట్ బ్యూస్, బ్లాక్ బక్స్, మొదలైన వాటిని కొద్దిరోజులవరకు పాక చేసినాము. నెక్ట్ బ్యూస్ రు 1-8-0 మొదలుకొనిగలవు. బైస్ కిట్లు మావద్ద రు 55-0-0 లు మొదలు కొని గలవు. పోస్టోనియములు అతిసరసము రు 17-8-0 మాత్రమే (పూ) సీమ పాయింట్లు 6-0-0 మొదలు రకములు గలవు. వాతనోప్పి త. నోప్పి పట్టుతీపులకు వాణ్యమైన మందు బుడ్డి 6 అణాలుమాత్రమే. ప్రతియింట నుండదగినది. గురువు లేక నే అనేకపాటలను పోస్టోనియమునై వాయిం చేసేదెడి రు 8 లు వెలగల కాలికో తైండు పుస్తకములు మాత్రము కొద్దిప్రతులున్నవి. గమక యాసమయమును పోగొట్టుకొనకుడు. చెన్నపట్టణమునుండి మీ కేవలపులు కా కలసినను వెంటనే పంపగలము. ముందుగా ధరలను తెలుసు కొన గోరినవారు రింయికార్డు వ్రాయవలెను.

మద్రాసు స్టోర్సు సప్లయింగ్ ఏజెన్సీ
15 బ్రాడ్వే మద్రాసు.

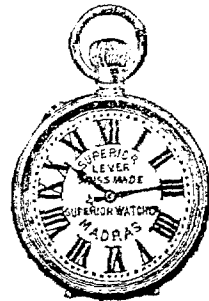
గృహనిర్మాణములో అనవసరమైన ప్రయమును తగ్గింపుడు.

తేకుమానులు.

గృహము నిర్మించుటలో ముఖ్యమైన ఖర్చుకలవదే. అట్టి కలపకొనుటయందు కొంచెము జాగ్రూకతగా నుండిన చాలలాభము కలదు. వేయేల, మావద్ద గృహమునకు కావలసిన రంగూను తేకు కలప చిన్న కిటికీలనుంచి దూలములవరకు పనికివచ్చు అన్నిరకములు; కమ్మలు, వాసములు, బల్లలు, దూలములు, పెద్దమానులు, చవుకగా దొరకును. ఆర్. య్. ఆర్. బటన్సు. క్లీలుమార్కు పలకలు. రీఫరుబద్దలు మొదలుగాగల వన్ని మరియితర మార్కుకల పయన్ను మద్రాసు ధరలకంటె తక్కువ. బెజవాడ, తెనాలి, బందరు గుంటూరు, బాపట్ల తాలూకాలు విజాము రాజ్యములో కొన్ని తాలూకాలున్న మద్రాసుకంటె కాకినాడ, సామీప్యము; రయిలుచాటిలు తక్కువ. కావలసినవారు యిట్లు వ్రాయుడు. ఆచంట ను బృహద్రాయుడుగారు. కంట్రాక్టర్సు కలవనర్దులు, కాకినాడ.

సుపీరియర్ లీవర్ జ్యూయల్స్ వాచ్.

గొలుసుతో సహా ధర రు 3-0-0. పోస్టేజి 0-4-0. డీవికీ 5 సంవత్సరముల గ్యారెంటీ గలదు.

ఈగడియారము డబ్బులమీద మాకంటెనే కేసు ఎజ్జెనిసిరా తో ముద్రింపబడి యుండును. ఇది గొలుసు కందమై తలచిన మును, డబ్బులూఫ్ అను గ్లాసు దోమునుగలిగి మొరటుపనులకు దగియుండును. పెట్టెమూత లూ భాగమున గ్యారంటీ చీటి అతి కించి యుండును. సీను నుండి మాకై తయారుచేయబడినది. కాన నెరవయొద్దను జిక్కుడు. ఒకకొక్కరును తీయదురను తలంపుతో తక్కువ వెలనంది తిమి. చాల కాలము పనిచేయునట్టి, స్వల్ప ధరగల గడి యార మిడియొకటియేయని యనభవంబున దెలియును. ఇదిగల కనేక గడియారములు ఖర్చయి యోగ్యతొపుతముల నంది యున్నది. ఒకటి తెప్పించి చూడుడు. మా పట్టణమున కనేకులు కొని నుండునెంచినన, వేలుమాట తెందుకు కీ సుపీరియర్ వాచ్ కంటెనేసి, పోస్టువాక్సు నెం161, మద్రాసు

యుద్ధ చరిత్రము

సంవత్సరాదినంచిక!

సంవత్సరాదినంచిక!

ఆంధ్రపత్రికయొక్క ఆరవసంవత్సరాదినంచిక సిద్ధమగుచున్నది. ఆసంచికయందు విద్యావంతులైన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన నిర్బంధ సైన్యసేవ, ప్రాచీనతీచి, దేశ చరిత్ర, నవలలు, సంగీతము, సంస్కరణము, హీనజాత్యుద్ధరణము, యోగనిద్ర, ధీరాధాన, మహమ్మదు, ఈశ్వరమీమాంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్ర మహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమువలె ప్రచురింపబడుచుండుటయొక్క నిపుడు లోకము సంతయును కలనరపరచుచున్న మహాసంగ్రామచరిత్రము సయిత మిక్రిందివిషయములతో ముద్రింపబడుచున్నది:-

1. జర్మనీ, ఫ్రాన్సు, రుష్యా, ఇంగ్లాండు, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల చరిత్రములు పటములు; 2 యుద్ధమునకు ప్రత్యక్షకారణములు పరోక్షకారణములు; 3 యుద్ధ పూర్వాహములు, వాటిఫలములు; 4 భిన్న రాజ్యముల సైన్యబలము, నౌకాబలము, విమానబలము వాటిఫలములు; 5 దుర్గగుల్ఫ నిర్మాణము వాటిఫలములు; 6 నానారాజ్యముల సైన్యముల ఫిరంగుల పటములు; 7 రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంతుల నౌకాధ్యక్షుల పటములు; 8 యుద్ధప్రదేశముల యుద్ధసామగ్రిల పటములు; 9 యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను దెలుపు 400 పటములు దీనియందు బ్రచురింపబడి యాంధ్ర ప్రచురణములందపూర్వముగ నుండగలదు. పెద్దయాకృతీయందు 300 పుటలకు మించియుండును. రాక్షసనామ సంవత్సర పంచాంగము రంగులపటములు కీర్తిశేషులైన లోకమాన్య గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి రంగులపటమును చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినను, ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు

మెల	0	8	0
అర్ధసంవత్సర	0	12	0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర దినపత్రిక కిమాసముల చందాదారులకు	1	0	0
ఇతరులకు	2	0	0

పోస్టుఖర్చులు వేరుగ వసూలుచేయబడును. యుద్ధచరిత్రసంచికను బడయగోరువా రిప్పటినుండియును (చందాదారులును కానివారును) దరఖాస్తులను బంపుకొనుట యుచితము. ఆలస్యమైన యా శాఖంగము కలుగ వచ్చును. దిన వారపత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులుమాత్రము ముద్రింపబడుచున్నది. ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తంబు శెట్టిపిల్లి, మద్రాసు.

కస్తూరి

విషవ్యర్థములకు, కలరాకు, సుంధికి, వాలింతలోగములకు. వాతములకు. చిన్న బిడ్డల జబ్బులకు పుష్టికీ కస్తూరి యుపయోగము. మైన మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని కస్తూరి బంగారము కన్న ప్రీయమగుటచేతను నవనర సమయములందు దొరకుట చుస్తరము. మా డిపోయెండ్ల కస్తూరియంద తర వదార్లము తెలియును జేర్చబడవు. ఇంతవరకు మాతావు నుండి కొనిన వారల కీవిషయము తెలిసియున్నది. కొనని వారొకసారి వరిక్షించిన నిజము తెలియగలదు. అట్లు చేయుటవలన కలితి కస్తూరిని గొని మోసపోరు. తులం 1-కి రూ. 80-0-0

ఆదివచ్చికాన లేక జున్ను

తులం 1 కి రూ. 3-4-0

గోరోజనము

తులం 1 కి రూ. 5-8-0

దంతచూరము

డబ్బీ 1-కి 0-2-0 12-కి రూ. 1-2-0

ఈదంతచూరముతో పండ్లుతోముట్టవలన చిగుల్లి గట్టిపడును. చిగుళ్ళనుండి రక్తము సవించకుండును. అమృతాంజనము డిపో, 109, ఫ్రెంకోడ్స్, వా వాయి 6,7 తంబు శెట్టిపిల్లి, మదరాసు

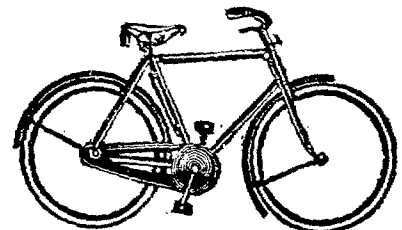
ప్రపంచ చరిత్ర.

ఇదివరకు రెండు సంచికలు వెలువడినవి. ఇం దన్ని దేశముల చరిత్రయు నుల భమగు భాషలో తెగినపటములతో కథలవలె వ్రాతమగును. చందాకథతి సంవత్సరమునకు (రమారమ 600 పుటలు) 6 సంచికలు, చందా రు. 2-0-0 (పోస్టేజితో సహా). ప్రవేశ రుసుములేదు. ప్ర త్వరము చందా ముందుగి స్వీకరింపబడును. కలయవాడు గా. హరిసర్వోత్తమురావు, ఎం. వి. శాసనశేట, మదరాసు. అని వ్రాయుడు.

గ్యాలీన్ మోటారు పాఠశాల.

మోటారుబండ్లు నడుపుటకు, వాటిని పాగుచేయు గలుగు పరిషియను నిచ్చుటకు మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడుచునో యేమేర్పాటులు యేమేపనులుచేయునో అని చెడిపోయినపుడు స్వల్పముగాచేయు రిపేరులను యాయంశముల నెల్ల ఆభ్యాసపూర్వకముగా ఈపాఠశాలలో, యూరోపియన్ దొరత్వల నేర్పించుచును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించి గవర్న మెంటువారివద్దనుంచి సెన్సయిస్సియచి పంపబడును. యందులకు ఫీసు 40 రూపాయలు కట్టవలయును. ఏప్రిల్ నెల మొదటి 7 తేదీలోగా ధరకాపులుపంపుతూ 10 రూపాయలు అడ్వాన్సు పంపువారికి మాత్రము డిస్కంట్ ఇవ్వబడును. ఈక్రింద నడచుచుండువారికి వ్రాసికొనుడు.

గ్యాలీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.
Galley & Co, 149, Broadway, Madras.

నయ్యకనుయిన పనులు.

మోటారు సైకిళ్లు, ట్రైకుకారులు, అనేక తరహాగా అనేక కుంసెలవానలను తయారుచేయుచున్నది. వైసిక్స్, ట్రైసిక్స్, యిందుకు కావలసిన సానావిధ పనిముట్లు, వాచీలు, చాక్లెట్లయిములు, ముదలగువాటిని మానదగ్గ గలవు. మిక్సిలి సరసమగు వెలలకు యిచ్చెదము.

ఒక్కసారి మా సరకులు పరీక్షించి, వెలుల కనుగొని, మంచి చెడ్డలనరయుటకు మహాజనులను గోరుచున్నాము. మాపాపులకు వైసిక్స్, పంపులముట్లు, సహా 58-8-0 మాత్రమే. పటములతోసూడిన కేటలాగు అప్రెంటిస్ షిపులపైన బంపెదము

ఎ.కె. పి. చాక్లెట్స్ అండుకో.,
185, మాంటూ రోడ్డు, మద్రాస్.

సంస్కృతాంధ్ర గ్రంథములు.

Table with 3 columns: Book Title, Price, and Quantity. Includes titles like 'ఆంధ్రభాగవతము', 'ఆంధ్రభాగవతము, పద్యకావ్యము', 'ఆంధ్రభాగవతము, అనేక పాఠాంతరములతో చక్కగ అచ్చుగుచ్చుచు', 'ఆది, సభాపర్వములుగల 1 సంపుటము', 'ఆరణ్యపర్వముగల 2 సంపుటము', 'విరాటోద్యోగములుగల 3 సంపుటము', 'తక్కిన సంపుటములు అచ్చుగుచ్చుచు', 'ఆంధ్రభాగవతము, చక్కనికూర్పు', 'అమృతమాల్యద, సతీక, క్రొత్తకూర్పు', 'వేంకటాచల మాహాత్మ్యము, త. వెంకటకృష్ణము', 'రాజరాజగోపాలము లింకొండ. వెంకటకృష్ణము', 'మాధుకాండము. సంస్కృతాంధ్ర వ్యాఖ్యానశక్తి', 'సమాన సహితము', 'మేఘసందేశము, సంస్కృతాంధ్ర టీకాసహితము', 'యాజ్ఞపవ్యక్త ప్రయోగచంద్రిక, సవ్యసము, క్రొత్త 2', 'ఇవి మొదలగు సంస్కృతాంధ్ర గ్రంథములు అనేకములు మావద్దగలవు. కొరతవారికి క్యాటలాగులను పంపెదము. వావిల్ల. రామస్వామిశాస్త్రిలు అండ్ సన్స్, 192, ఎన్ ఫోర్డ్, చెన్నై.

యుద్ధము-ఆంగ్లేయ దౌర్జన్యము

దామర్ల-కె. వే. నరసయ్యచే వ్రాయబడి దివాన్ బహదూర్ డాక్టర్ సర్ యస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు అనుగ్రహించిన ఉపాధ్యక్షులతోడ చెన్నపురి గవర్నరు లార్డ్ డి. వెన్బిల్లెట్ ను మాహనియునకు ఆంకితము చేయబడినది. ఈ పుస్తకమున నిప్పుడు విరోధాలో జరుగుచుండు యుద్ధముయొక్క యధార్థసమాచారములున్న అనేక సదృశములగు వివరములున్నవి. యుద్ధమును గూర్చిన యధార్థ వర్తమానము లందఱును జక్కగ నెఱుంగుకొనఁగఁగల వుత్తము మహాపరాక్రమమైనది. వైస్రాయ్ కుమార్తె కుమారులు, కాన్సిల్ మెంబర్లును, మైకోర్టుజడ్జులును, బిల్లులును ఇంక ననేకమహావీరులును యోగ్యులతోడ వ్రాసియున్నారు. ఈ పుస్తకము ఇంగ్లీషునందు అ వివరము నచ్చి తింపబడి యున్నది. ప్రతి యొకటి 1.00 రూపాయ 0.8-0 తపాలాకులి ప్రత్యేకము పుస్తకములు 0.50 రూపాయలు: 1. పు. వె. నందరరామయ్య; 9, అగస్త్యుని రామస్వామయ్య ప్రిన్సిపాల్, బాపట్ల, మద్రాసు. 2. టి. నాగసుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు బ్రదర్స్, 1 కొండెపాటి పిథి టిన్నె వెస్టెర్న ట్రైబల్ డ్రెస్, బాపట్ల, మద్రాసు.

కోర్టు వ్యవహారములు

[స్వామయ్యయ్య: స్పెక్ సరు, ట్రాటరు గారులు]
స్వామయ్యయ్యగారికిని ప్రాప్తి కులకును అభిప్రాయభేదము.

కడచిన నవంబరునెలలో కృష్ణజిల్లాలో నరసింహారావు పాశేం అనువారు పిచ్చిరెడ్డియనునాత డూరలోలేవు. తాతని తాలూకు కంచుపాత్రలను రెంటిని దొంగిలించినందులకు ఆది మల్లారెడ్డి యనునాతడు సెవక్ విచారణకు పంపబడెను. నవంబరునెల 7 దిన ఈదొంగతనము జరిగినట్లును, 8 రోజులు గడచినపిమ్మట పిచ్చిరెడ్డి తనయూరికి తిరిగివచ్చినపుడు ముద్దయియేదో యొకయుండుపొడలోనుండి యాతాత్రలను వెలికి తీసి నట్లును, అందుమీద పిచ్చిరెడ్డి పోలీసువారికి రిపోర్టుచేసి, దాని దాఖలుచేసినట్లును ఏర్పడినది. విశేష, ముద్దయి పోలీసు వారిచే నరస్తుకాబడుటకు పూర్వము ఫిర్యాదియు, నాతని వైపువారును ముద్దయినచాల వీకాకుపరచినట్లుల బుజువా యెను. తనకును ఫిర్యాదికిని గల దీర్ఘవైరమునకు ఫలముగ నీదాని కల్పింపబడెను. ముద్దయిని విచారణకు. ముద్దయి విన్నపమును అంగీకరించి ప్రాప్తి కుల లాతడు నెగోషియేసి యభిప్రాయ మొనగిరి. సెవక్ జడ్జి గారు రాజ్యభిప్రాయము నంగీకరించబాలక, ముద్దయి, ప్రాప్తి కుల, దొంగిలించిన పిమ్మట నెగోషియేయించువలయునని అభిప్రాయపడి, విషయమును మైకోర్టు వారి తీర్పునకు పంపిరి. స్వామయ్యయ్య ప్రాప్తి కుల యభిప్రాయము నంగీకరించి ముద్దయిని వదలివెట్టుట వత్తరు వొనగిరి.

సవరణము.

తమ విచారణాధికారములోనందు ప్రదేశమున కలుగు స్థానికాజుకోర్టుదావాలును 50 రూపాయల పరిమితినిజుట ఆయా డిస్ట్రిక్టునుననుబట్టి విచారించవచ్చునను ఒక నియమము కలదు. ఆపరిమితిని వందరూపాయలకు పొడిగించుచు మైకోర్టు వారి రానియమును నవరించినట్లుల ఈ వార్త పోర్టునెట్లు జార్జి నెడలునందు ప్రకటింపబడి యున్నది. ఈసవరణము రాబోవు ఏప్రిల్ నెల మొదలు అమలులోనికి వచ్చును; 1 వ తారీఖు మొదలు దాఖలుకాబడు దావాలు అన్వయించును.

[స్వామయ్యయ్య: ఎయిలింగు, తయార్లీ గారులు]

మహల్ ఎస్టేటు.

కార్యేటికగరసంస్థానమున మహల్ ఎస్టేటు అని యొక చిన్న సంస్థానము కలదు. ఇది ఆజమీందారి కుటుంబపు శ్రీలక్ష్మి అను చెందినది. దీనియందు వారసత్వపువాళ్ళు అత్రగారినుండి కోడలికొచ్చుట కాదుక. ఈమహల్ ఎస్టేటులో దశవాయి పట్టెడ అనగ్రామ మొకటిగలదు. ఈగ్రామమునుండి లభించు ఆదాయములో అర్థభాగమునకు మహల్ ఎస్టేటు ప్రస్తుతపు ప్రాధులుటగుగారి ఏజెంటు దాని తెచ్చెను. వారసత్వపు వాళ్ళు అత్రగారి యొద్దనుండి కోడలికి వచ్చుట రూపింకబడలేదను నిశ్చయి యాజ్ఞపలను ప్రతివాదులు శ్రుత పరచిరిగాని, ఆహక్కుపద్ధతి బాగుగ రూపింపబడినది యభిప్రాయమై ఉత్తర ఆర్డరులుజిల్లా జడ్జిగారు వాది కనుకూలముగ తీర్పుచెప్పిరి. మైకోర్టు అప్పీలులో స్వామయ్యయ్య క్రిందికోర్టు తీర్పునే స్థిరపరచిరి.

[స్వామయ్యయ్య: స్పెక్ సరు, ట్రాటరు గారులు]

విక్రయదస్తా వేజు

కోయంబతూరుజిల్లాలో నొక భూవిక్రయము జరిగెను. విక్రయదారుడు విక్రయ పత్రముగా సర్వేనెంబరును మాత్రము కనబరచెనుగాని ఎల్లలను వ్రాయలేదు. కొలతలను మాత్రము వ్రాసియుండెను. ఆకంతరము సర్కారువారు సర్వేచేయగా ఆభూమి మొదటి (అనగా విక్రయపత్రములోని) కొలతకంటె నెక్కువగ నుండెను. అటుమీద, తొలుత ఆభూమిని విక్రయించిన యాతకు ఆవిక్రయపత్రములో కనబరచిన కొలతపోగా విగతిన ప్రదేశమును మఱియొకనికి విక్రయించెను. ఈతడు ఆ ప్రదేశమును స్వాధీనముచేసికొనుటకు దాని తెచ్చెను. మొదటకొన్ని వాడు ఆక్షేపించెను. విక్రయపత్రములో కనబరచిన కొలతప్రకారముమాత్రమే ప్రతివాదికి విక్రయింపబడెనని యభిప్రాయ మొనగి, డిస్ట్రిక్టునుననుబట్టి వాది కనుకూలముగ తీర్పుచెప్పిరి. అప్పీలులో కోయంబతూరు సబ్ జడ్జిగారు అట్లుకాదు. సర్వేనెంబరు భూమినంతయు విక్రయించినట్లు లనే, యని యభిప్రాయపడి. ఈ సబ్ జడ్జిగారి తీర్పుమీద అప్పీలుపెట్టుకొనుటగా, మైకోర్టువారు వివాదాంశములను వివక్షించి విక్రయపత్రమందలి కొలతలప్రకారమే విక్రయమైనదనుట స్వామయ్యయ్య నిర్ణయించిరి.

వృత్తాంతములు

బంగళా బ్యాంకు:— బంగళా బ్యాంకు వారు పుచ్చుకొనుచున్న కడ్డి మారలేదు. బాంబయి బ్యాంకు కేటు కూడ పూర్వమువలెనే యున్నది.

మన్యజ్వరము:— హిందూదేశములో సగుటున సంవత్సరమునకు మన్యజ్వరమునకు మాత్రము 1, 800, 000 మంది చనిపోవుచున్నట్లు దొంగలు పగజించుచున్నారు.

ఆర్యవైశ్య మహాజనసభ, బెల్గోరి,— కేటు గోల కొండ కృష్ణపల్లెటెగారి యింటిలో ఈ నెల 17 తేదీనాడు ఆర్యవైశ్య మహాజన సభ ఈ యూరిలో వచ్చెడి మేసలలోను. రా. పూర్వకర్త కృష్ణమల్లెగారి యాజమాన్యము క్రింద జరుపునట్లు 12 మొబర్లు గుమిగూడి తీర్మానించిరి. చందాలు భారీగాను తీర్చుమగాను వసూలు చేయబడుచున్నవి. ఖండితముగానూ ఈ మహాత్కారమును త్వరలో నెరవేర్చగలరని మద్రాసు వెసిడెన్సీలోగల వైస్రొలందరు నిరీక్షించుచున్నారు. అది ఒక వైశ్యాభిలాషి వ్రాయుచున్నాడు.

ప్రెస్ కి మ్యూసిక్:— వారెస్పెల్స్, గురెస్పెల్స్ స్టీమరులను సరకుల సమేతము హిందూదేశమునకు రప్పింపవలెననెడి యుద్దేశముతో హిందూదేశ ప్రభుత్వమునా దివలకే ఈజిప్టు నందలి కెయిరో మైకమిషనరు గారితో సత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుపుచున్నారు. ఆ రెండు స్టీమరులను ఈ దేశమునకు పంపునట్లు తీర్మానింపఁ బడినదని తెలియవచ్చుచున్నది. కడపటి యేర్పాట్లు జరగు చున్నవి. ఆ స్టీమరు తీమానమున నేలైలుదేలుగలవని యూహించుచున్నది. ఈ స్టీమరులు వైలుదేలుదేలులు వెనుకనుండి ప్రకటింపబడును.

మద్రాసు సీజనురేపర్లు:— ఈనెల 18 వ తేదీతో నంతమైన వారమందు వర్షము నీలగిరిలలో సాధారణముగా కురిసింది; తదితరస్థలములలో కొన్ని చోట్ల కొంచెము కురిసింది, కొన్ని చోట్ల కురియలేదు. కేలలోనివైలు సాధారణముగాను సుక్ష్మగాను మన్నుచికాని మూడు జిల్లాలలోని భాగములలో వాడిపోవుచున్నచిదా వాన కెదురుచూచుచున్నది. వరి చెఱుక మెఱకవైలు లాల్పిడి చేయబడుచున్నది. ఫలసాయము మొత్తముమీద సాధారణముగాను యధా ప్రకారముగాను నున్నది. వజీయును మెఱకవైలును యధా ప్రకారము కాటబడుచున్నవి. పశువులస్థితి సాధారణముగా బాగుగనున్నది. గంజాను, గోదావరి, గుంటూరు, డక్కను, నెల్లూరు, దక్షిణాపూర్ణము, మధ్యమ, మధుర, మండలముల భాగములలోతప్ప నీటివసతి సమృద్ధి గానున్నది. గుంటూరు కర్నూలు జిల్లాలలోను మరియెనిమిది జిల్లాలభాగములలోను, తప్ప పచ్చిక సమృద్ధి గానున్నది; మేతసమృద్ధి గా నున్నది. వెలుల చొచ్చుకలేదు తగ్గునలేదు.

(స్వామయ్యయ్య: స్పెక్ సరు, ట్రాటరు గారులు)

రెండు మాతృలు.

దొరతనమువారి ఆప్టిలు. రామనాథపురం సెవక్ కోర్టు విచారణాధికారమునకు లోబడిన ప్రదేశమందు కిరుక్కో అనువాదోకడు కడచిన జూన్ నెల 18-వ తారీఖు వాడు తప్పుత్రాగి నై వెక్కి తన సోదరుడగు పెప్పయ్యాకో అనువాని యింటియొద్ద ఆడుచు పొడుచుండగా, ఆయింటిలోని పశువులు వెదక కట్టుకొనెను కొనినవి. అందుమీద పెప్పయ్యాకు వానిని తిట్టెను. అందులకు కుపితుడై కిరుక్కో పెప్పయ్యాకును కత్తితోపాడిచెను. అడ్డమువచ్చి వానిని పట్టుకొనదలచిన పల్లి కడుతూకా అను మరియొక సోదరునిగూడ కత్తితోపాడిచెను. వీరిరువురును ఆ గాయములకు ఫలముగ మృత్యులైరి. కిరుక్కో చాల్చి చేయబడెను. సెవక్ కోర్టు విచారణ జరిగెను. ముద్దయి పసివాడు, చాల తక్కువజాతిలో చేరినవాడు; వాడుచేసినదేము శిక్షార్హమగు నరకవధయగు నేగాని, బుద్ధిపూర్వకమైన ఖానీకాదు; అను నిత్యాదియంశముల నాలోచించి ఈ సందర్భములను గమనించినచో, వాని కింకకక్ష చాలునని తలచి రామనాథపురం సెవక్ జడ్జిగారు వానికి 7 ఏండ్లు కఠిన ఖయిదు విధించిరి. దొరతనమువారు మైకోర్టుకు అప్పీలుచేసిరి. అది ఖానీయేగాని శిక్షార్హమగు నితర సేరమే దియుగానుగాన, సెవక్ జడ్జిగారు వైతిరున అభిప్రాయబడుట దోషమని పల్లి పోలీసుకొనుటగాను వాదించిరి. స్వామయ్యయ్య వాది ప్రతివాదములను విమర్శించి సేరమును ఖానీ సేరముగ పరిగణించి విచారించుటకు మధుర సెవక్ జడ్జిగారి కనుజ్ఞ వొనగిరి.

జి. వ. మాస్టర్ 1915 (ప్రసిద్ధి)

ఈనాడు నెను తలకు రాచిన పేలు ఈపి నశించును.
చర్మమునకు వెండ్రుకలకు హాని యుండక వెండ్రు
కలు పెరుగును. సీసా 0-4-0 వి.పి. సహా 0-8-0.
అమృతాంజనముడిపో, రీ, తంబు శైట్టిపిల్లి, మదరాసు.

సంగీతసభ.

బాలుర జంత్ర గాత్రగాన ప్రదర్శనము:

ఈనెల 21వ తేది యాదివారము సాయం కాలము 5-గంటలకు తంబుశెట్టిపేట 6, 7, నెంబరు నందరిము సందలి మాకార్యాలయమున మచిలీ పట్టణ వాసులు, సుప్రసిద్ధ గానవిద్వాంసులను నగు శ్రీగణేశ 2 కొలయ్య దేవరగారి పుత్రులగాన ప్రభుత్వమునకు గాను చెన్నపురిలోని ఆంధ్రుల పక్షముననువర్తన పతకములనిచ్చు నిమిత్తమై ఒక సభ జరుగును.

ఆనరబిలు రావు బహద్దరు బయ్యా నరసిం హేశ్వర శర్మగారు సదరు పతకముల నిచ్చుటకు దయతో సంగీకరించిరి. తత్సమయమున వేణుగానము, వ్యక్తికలు వాయిద్యము, మున్నగునవి జరుగును. ఎల్లరు విచ్చేయ బ్రాభతులు.

కా నాశేశ్వరరావు, ఆంధ్రపత్రికాధిపతి.

సానికవార్తలు.

- 21-వ తేది యాదివారము మృగయాచిహారము, పూనవల్లికోట్టు, 8-వ మైలురాతియొద్ద సమావేశము (సా. 6-15)
23-వ తేది మంగళవారము కార్వాచేమను జనరలు మీటింగు సా. 5-15
25-వ తేది గురువారము మదరాసు తిలవరీసానైటీ, పృతి సాంకత్సరిక సమావేశము సా. 6-0
26-వ తేది శుక్రవారము ఎస్. పి. సి. ఏ. పృతి సాంకత్సరిక సమావేశ ము, విక్టోరియాహాలు సా. 5-30

దీపముల వేళ:- సేతు, రేపు సాయంకాలము 6-40 గంటలకు దీపములు వెలిగింపవలయును.

రాయసాహెబు జీ రావరావు మిమోరియ లు ఘండు:- 'మదరాసు' వైద్యకాక యద్యోగులు రూ ౧౦౬ ల విరాళము నొసంగినారు.

డాక్టరు మహమ్మద్ హుస్సేనుగారు:- వీరు కీర్తికాలములోనే నజాము రాష్ట్రోద్యోగిగా విచ్చే యుడరని తెలియజేయుచున్నది.

మొరళీగానసభ:- రేపాదివారము సాయంకాలము 4 గంటలకు బార్లిటవును నారాయణమొదలిపిడి నెం. 24 వైశ్యసలములో పద్మాసనీభాయిగా రభినయపురస్కముగా నునకకళ్యాణకథను ప్రసంగించి కాలక్షేపమొనర్చెదరు.

శారదాసంగీతసభ:- రేపాదివారము సాయం కాలము 4-45 గంటలకు తిరువళ్ళిక్కేణి వీరరాఘవమొదలి పిడి నెం 81-82 రు శారదాహాలులో బెంగురూరు నాగరత్న ము పాటకచ్చేరి చేయును.

నిమ్మబాత్మ్యధారక సంఘము:- రేపు తెల్లవారి 8 గంటలకు వ్యాసరపాడియందలియు పెరుంబూరునందలియు సంఘపాఠశాలలలో బ్రహ్మసంధస్యామి గారును కే. పున్నయ్య గారును సహకార సంఘాధ్యక్షములనుగూర్చి ప్రసంగించెదరు.

శారదాగాయన సమాజము, మైలాపూరు:- తూర్పుమాడపిడియందలి మైలాపూరు బాలికా పాఠశాల హాలులో రేపుసాయంకాలము 4-30 గంటలకు దక్షిణహిందూ దేశమందలి మహాభక్తులను కృత్రిక ర్తయునగు శ్రీత్యాగరాజ స్వామియొక్క సంగీతమును వేదాంతమునుగూర్చి సి.ఆర్. శ్రీని వాసయ్యగారు, బి. ఏ. గారు ప్రసంగించెదరు. గౌ. న్యాయ మూర్తి టి. వి. శేషగిరయ్యగారు ర్షగానాధిపత్యము వహిం

పోస్తలు నోటీసు:- ఎల్లండి సోమవారము సాయం కాలము 5 గంటల కొక స్త్రీ మరకక్కడనుండి రంగూరుకు బైలు చేయును. అక్కడికి పంపవలయు జాబు లానాఁ డపరాహ్నము 8-30 గంటలకు లాపల జెనరలు పోస్టాఫీసులో పోస్టు చేయ వలెను.

శ్రుతి గీతా ప్రసంగములు:- పచ్చయప్ప కళా కాలకు సంబంధించిన పండిత ఎమ్. లక్ష్మణమూరిగారు రేపు తెల్లవారి 8 గంటలకు మదరాసు ప్రాగ్రెసివ్ యూనియన్ స్కూలులో శ్రుతి గీతముగూర్చి నెలమి మూడవ యుపన్యాస ము నొసంగెదరు.

యుద్ధనిధికి తోడ్పాటు:- శ్రీ మణ్ణుభానంద సభ వారు నేడురాత్రి 9-30 గంటలకు సాల్వకోటాకుల సమీప మందలి రాజుల్ ఫియేటరులో వజ్రరాపురీదహనమున కొవి లన్నాటకమును ప్రదర్శించెదరు. దీనివలని లాభము యుద్ధనిధి కొనగలుగును.

దక్షిణహిందూ దేశ బ్రహ్మ సమాజము:- రేపాదివారము సాయంకాలము 6గంటలకు మెగాబజాలు దగ్గర ఆన్వాపిల్లపిడి నెం. 97 గృహమందు బాబు కే. పి. విశ్వాసుగా రాంగ్లేయమున భగవత్సత్వత్యాగమునుగూర్చి బోధించెదరు.

గృహములు, మందరిములు:- రేపాదివార మన రాష్ట్రము 8 గంటలకు రాయపురము మన్నారసామి కోవెల పిడి నెం 14 రు గృహమందు ఇండ్లన, కట్టడములన, చెత్తను విసర్జించుటను గూర్చి పి. నుండరమూర్తి నెట్టిగా రజనమున ప్రసంగించెదరు.

పరంగికొండ కాలక్షేప సభ:- ఆలందూరు హిందూమత బాల పాఠశాలలో రేపాదివారము సాయం కాలము 4 గంటలకు బ్రహ్మశ్రీ ఎస్. కోటీశ్వరయ్యగారు, బి. ఏ గారు స్కాంధపురాజాంతర్గతమైన తారకాసుర సంహార కథను ప్రసంగించి కాలక్షేప మొనర్చెదరు.

భక్తమార్గ ప్రసంగసభ:- ఈనెల 21-వ తేది యాదివారమునాడు సాయంకాలము 4 గంటలకు బార్లిటవును తంబుశెట్టిపేట, నెం 82 రుపిల్లారి వసంతమంటపములో బ్రహ్మశ్రీ మాన్యుడి చిదంబరభాగవతరుగారు ప్రబోధచరిత్రమును ప్రసం గించి కాలక్షేపము గావించెదరు.

యుద్ధవిషయక ప్రత్యేకోపాసనలు:- శ్రీహేళు గారి యజ్ఞననుసరించి కట్టణమందలి రోమన్ క్యాథలిక్ చర్చు లన్నిటిలాన, ఈనెల 21-వ తేది యాదివారమునాడు దిన మంతయు యధోపద్రవములను శాంతింపజేయు నిమిత్తము పాసనలు జరుగును.

గోకేలు మిమోరియల్ అన్సాసియేషను, పెరుంబూరు - రేపు ఆదివారము సాయం కాలము 5 గంటలకు పెరుంబూరు ఎస్.ఏ.వి. స్కూలుహాలులో ఎస్. సత్యమూర్తి, బి.ఏ.బి.ఎల్.గారు ప్రారంభోపన్యాసము నొసం గెదరు; టి. ఆర్. వేంకటరామకృష్ణ, బి. ఏ., బి. ఎల్. గా రగ్రాసవాధిపత్యము వహించెదరు

రామకథాకాలక్షేపము:- ఈనెల 21 వ తేది ఆదివారము తెల్లవారి 7-30 గంటలకు వైదాచేట, పెరుమాళ్ల కోవెలపిడి, రామసుజ విజయవిలాస మందరిమున బ్రహ్మశ్రీ వకవ భారతిగారు శ్రీరామమహాత్మ్యమును గూర్చి ప్రసంగించి కాలక్షేపము గావించెదరు.

ప్రపంచమంది ఇక్సూరెయ్యకం వెనీల మహాసభ:- రామన్నయ్యకొండ మాసములో స్వాన్ ఫ్రాన్సిస్కోయందు సమావేశముకానున్న యామహాసభయొక్క ప్రకటనోపసంఘ ములో, అక్టోబరునందలి జనరల్ అన్యూరెన్సు సోసైటీవారి మదరాసు దక్షిణహిందూదేశభాష కార్యదర్శియగు ఎస్. కబూర్, బి. ఏ. గారు మెంబరుగా నియోగింపబడినారు. కబూరుగా రాపదవికలిగినవారు; ఇక్సూరెన్సు విషయము లను వివిధప్రతికలకును వ్రాసి, మైసూరుదివాక్ బి. పి. మాధవ రావు, సి. వి. ఇ. గారి యంతటివారిచే ప్రకం సిం పం బడి యున్నా

శ్రీపత్తనియూండవర్ అన్నదానసమాజము. - నై సమాజమువారు తుమ్మలపేట నారాయణసెట్టిగారి సహ యముతో ఈనెల 12-వ తేది ఆదివారమునాడు చెన్నపట్టణము నాటుపిల్లారి కోవెలపిడి, వి. శ్రీనివాస మొదలారు గారి పూజావత్తమున సుమారు 200 మంది వీరవరదేశులతో తనివితీర వ.డసోపేతములను వద్దాములతో అన్నదానము చేసెదరు.

మైలాపూరు సంగీత సభ:- ఈనెల 21- వ తేది యాదివారము సాయంకాలము 4 - 15 గంటలకు కపా లేశ్వరాలయ సమీపమందలి గోపాల నాయకుని స్కూలు హాలులో టి. కే. అనంతరామ భాగవతరుగారు సీతాపరిణయ ముమొదలు పరశురామ గర్వభంగము పర్యంతమరామాయణ కథను ప్రసంగించి కాలక్షేపము గావించెదరు.

ఈనెల 21 తేది ఆదివారము ఉదయము 8 గంటలకు లేడియాం ప్లియ హిందూ బాలికాపాఠశాలలోని బాలికలకు బహుమానములు పైదరాబాద్ నివాసినియు విద్యావతియు నగు శ్రీమతి సరోజిని దేవిగారి ఆధిపత్యముక్రింద నియ్యబడును మరియు బృందావనపుర శ్రీ సమాజముయొక్క పరియవ సం వత్సరోత్సవము కూడ జరుపబడును. - మోటుపల్లి రాజా బాయమ్మ, సెక్రటరీ, బృందావనపుర శ్రీ సమాజము.

మరణవార్తలు:- ఈనెల 18-వ తేదితో సంత మైనవారములో చెన్నపురిసరిహద్దులలోపల 1 యూరోపియను యు యూరేషియనులు, 30 మంది హైందవక్రైస్తవులు, 859 మంది హిందువులు, 60 మంది మహమ్మదీయులు, మొత్తము 4-45 మంది, వేయిమందికి 455 మంది, వేయిమందికి 45-6 మంది చొప్పున చనిపోయిరి. కడచిన పదిసంవత్సరముల లెక్కలనుపట్టి చూడగా సుమారు 5 నీకాలములో వేయిమందికి 89-3 మంది చొప్పున చనిపోయినట్లు తెలుచున్నది. కడచినవారము చనిపోయినవారిలో 2 రు మహాచికిత్సకులనను, 86 మంది జ్వ రములవలన, 108 మంది ప్లేగురోగములవలనను, 279 మంది యితరకారణములవలనను చనిపోయినట్లు పరిగణింపబడినది.

డాక్టరు మహమ్మద్ హుస్సేను. - కడచిన బా లుగును యుద్ధము పర్యవసానకాలమందు వైద్యములో విశాచి తైలదేతీతపుడు సాయముచేసి యుండుటను పురస్కరించు కొని సంగ్రామ ధర్మపరత్వమును కొనియాడుచు శ్రీకొమేని యారాజగారు తమ కొనంగిన బంగారు పతకమును తామంగీ కరించి ధరించుటకు శ్రీమద్రాజ చక్రవర్తిగారు రహగ్రహపురస్క కముగా ననుమతించినారని ప్రభుత్వమువారు కర్తవ్యజనరలు గారి ద్వారా డాక్టర్ సి. మహమ్మద్ హుస్సేన్, బి. ఏ., ఎమ్. బి. సి. ఎమ్. గారికి తెలియబడినారు. హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారిద్వారా కొమేని యాప్రభుత్వమువారు పంపిన యాగ్యతాపత్రమును ప్రభుత్వమువారు డాక్టరుగారికిచ్చి నైచినారు.

కావలెను

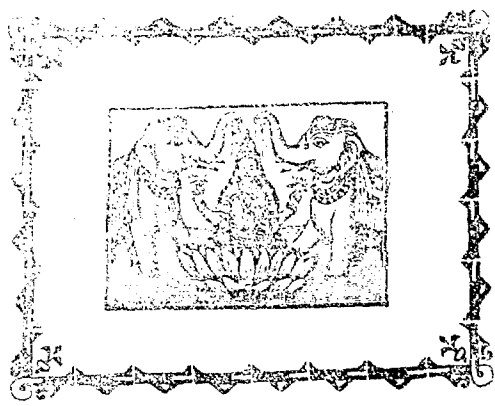
సమృక్ మైసట్రియు క్రొత్తమాన్యులతో కూడినట్రియు న్యాపారమున కొనసాగించుటకు ప్రధాన ఏజెంట్లును జిల్లా ఏజెంట్లును, డివిజను ఏజెంట్లును కావలెను. వారికి నెలకు రూ. 20 లు మొదలు రూ. 50 లు వరకును జీతములు యియ్యబడును. వైగా అలవెస్టులకూడా యియ్యబడును. పనిచేయు సమర్థతనత్వమైనవారికి కలిగినట్లు సర్టిఫికేటు లుండ వలెను. కొద్దిమందిమాత్రమే కావలెను. ఇష్ట మున్నవారు మొటనే ఈవిషయ చిరునామాకు వ్రాయవలెను.

ఏ. యస్. రంగను, కార్యదర్శి.

ఇండియా ప్రావిడెంట్లు కంపెనీ, 81-వ. కేవలపిడి, తిరువళ్ళిక్కేణి, చెన్నపట్టణము.

కలరామాత్రలు

డబ్బీ 18 12 మాత్రలు వెల రూ 0-6-0 కలరా ప్లేగునలెనే ఒకవిధమైన అంటుజాడ్యము. ఇది గాలియందు నీటియందు పరమాణువులైన విష పురుగులు చేరుటవలన గలుగును. తగిలినవెంటనే వండును తినుట ఆనశ్యకము. అమృతాజనం డిపో, 6, తంబుశెట్టిపేట, మద్రాసు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1915 వ సం॥ మార్చి నెల 20 వ తేది

శనివారము.

ఆంధ్ర ప్రభుసభ—మన రాజకీయ సంస్కారము.

హైందవ స్వాతంత్ర్య పరాక్రముల ప్రాబల్యమును త్యజింపని సన్న నే వచించితిమి. నేడే దాని కుదాహరణము కాన్పించి యుండుట గమనింప దగియున్నది. మన మధ్యపరగణాల తల్లి నెంటు గవర్నరుగారికి సహాయకులుగా నిర్ణయ కార్యనిర్వాహకుల నేర్పించ వలసిన దని బహుకాలముగా నాందోళన జరుగుచున్నది. మనదేశీయ సహజ సభాదీక్షములు కూడ నీ విషయమున పరిశ్రమచేసి యున్నవి. సేదార ప్రభువులగు క్రూరప్రభువు హక్కిండ్ల ప్రభువులు దేశకాలములను గమనించి ఆయాందోళన సరియైనదనుటను నెరింగి సంయుక్త పరగణాలకు కార్యనిర్వాహక సంఘము విచ్చినామని ప్రకటించుటకు మన కక్రవర్తి యనుమతి గొనుటకు సంసిద్ధులైరి. ఒక్క ఈయ దార ప్రభువులే గాక ఇప్పటి తల్లి నెంటు గవర్నరు గారును గూడ ఆట్టికార్య నిర్వాహక సంఘ మన సురక్షియే యుక్తప్రాయపడిరి. మరి యితరులును నిట్టి యుక్తప్రాయము లిచ్చియున్నారని నిదర్శనము లెన్నియైనను చూపవచ్చును. కాని ఆంధ్ర ప్రభు సభలో నానూతన మేవలంభములను పై పై రుచులతో నెరియుచు గూర్చుండు ప్రభువులకు మాత్ర మియ్యకప్రాయము గిట్టలేదు. సాధారణముగా నెరికి పేషయములకు మేల్కొనని ప్రభువులు సుధ్యపరగణాల కార్య నిర్వాహక సభ వచ్చుచుటలోకి బాగుగా కండ్లు తెరిచి విండుగా చూడ నారంభించినారు. బోపములను బట్టుటకు మూలములను నెడక తొరకొనినారు. ఇటీవల హైదరాబాద్ దేశముయొక్కయు ప్రజలయొక్కయు మహా సామ్రాజ్యభక్తి విశ్వాసములను నిరాశాటముగా కొనియాడిన కిర్ల ప్రభువుగారు ఫిబ్రవరి 16 వ తేది నాడు సంయుక్త పరగణాలలో నిర్ణయ కార్య నిర్వాహక సంఘమును స్థాపించుటకు నిలిచిన కారణములు చెప్పవలసిన దనియు ఆసందర్భమున జరిగిన యుత్తర ప్రత్యుత్తరములను ప్రకటింప వలసినదనియు క్రూరప్రభువుగారిని కోరిరి. నీరు అంత స్ఫుటవాక్కులు గారు. చెప్పటలో నెక్కడును భంగున చెప్పవారును గారు. హక్కిండ్ల ప్రభువుగారి యంత యత్నాహ పూర్వక వైశద్యము కలవారు గారనినను తప్పగారు. అందు చేత కర్జనుగా రెదురుపడుట తోడనే నిరంతరాం గోళనావిషయ మగుటచేత కార్యనిర్వాహక సంఘ మేర్పాటునను ఇచ్చి తీరవలసినదే యని యను ముందెప్పుడైన నిచ్చునది నేడే యిచ్చిన యెడల విశేషముగా నుండుననియును సంయుక్త పరగణాలలో మతవిషయక విశేషములున్నను నిచ్చుట సరియగుననియు తల్లి నెంటు గవర్నరు గారు

తీసువలెని యంతపని ఇప్పటికి రాకున్నను ఇక ముందు రాగలదనియును నుక హైందవుడు తన సహకారిగా నుండుట తల్లి నెంటు గవర్నరునకు లాభకరమనియు నుడివిరి. ఉత్తరప్రత్యుత్తరముల విషయమాలోచించి ప్రకటించుటకు వ్రాయబడ మిచేత వానిని ప్రకటించుటకు నీలుపడదనిరి. కాని లాన్సు నేను కర్జను ప్రభువుగారులు వానిని చూచుటకు ప్రభువుల సభవారియనుజ్ఞను గొనిరి. దాని ఫలితముగా కాబోలును నిన్నటిదినము ఆసభలో మాట్లాడెను ప్రభువుగారు. ఈయద్ద మున్నంత కాలమును సంయుక్త రాష్ట్రమునకు కార్యనిర్వాహక సంఘమేర్పరచుటకునై నిర్ధారపడ జేయుండు ప్రకటనకు చక్రవర్తిగారి యనుమతి కలుగరాదు' అను తీర్మానము నుపపాదించిరి. వారిసనుసరించి మహాదీయాశాసన నిర్మాణసభలో నీకార్యనిర్వాహక సభాపక్షముగా నెక్కువసమ్యతులు వచ్చుట వ్యయ్యాసక్తిక సంభవము! ఆపరగణాలలోకూడ ఎవ్వరో నిర్ణయములుగాదగిన కొందరు దప్ప దీనిని కొడుకొనలేదట! ఇట్టికార్యనిర్వాహక సభలయాల మాత్రములే ఇంకను బాగుగా విమర్శింపబడలేదట! విద్యావంతులగు హైందవుల యాశలను దీర్చుటకు నేటికిని ఇంక నెంతో కాలము వరకును దగిన సదుపాయము లమర్పడి యున్నవట! మార్పుకావలసి వచ్చు నెడల పరగణాలను విభజించుచు తల్లి నెంటు గవర్నరులను నియమించుచు పోవుటే మార్గముట! ఆహా ఏమి ఉత్తర్కము! ఏమి ఉపాన భూతి! ఏమి ఉపేషము. ఒక్క హైందవుని కార్య నిర్వాహకునిగా నేర్పరచుటకంటె పదుగురతమ వారికి స్థానముల నిర్మించుటకు గాబోలును ప్రజల ఇష్టా నిష్ఠయులను కనిపెట్టక దేశమును విభజించుచు పనియెట! క్రూరప్రభువుగారి విషయముననిచ్చిన ప్రత్యుత్తరము వారిహృదయమును నెల్లడించి నది. తమకును కర్జనుప్రభువునకును విభజనమునగా నెట్టిపనియో అనుభవ మయినదట! అది మిక్కిలి ఆలోచనీయ పద్ధతీయట! ఒంటరిగాని పరిపాలన వానిగుణము ననుసరించి యుండునట! అది తగదట! ఇదికదా క్రూరప్రభువుగారింకను నొక్క చెప్పియుం డనలేను క్రూరప్రభువుగారు తరువాత చెప్పినది వారి హృదయ నిష్కల్మషత్వమునకును దూరదృష్టికిని నిదర్శనమయి యున్నది. ఇర్లండు ఇండియాలో రెంటును తాము చూచుచు వచ్చియుండు సందర్భములనుబట్టి "మోడరేషను" అనగా మితవాది త్వము ఇరు కొసలవారికిని కటువుగా నున్నను నుత్తమ మని తమకు తోచి దనియు గతించిన భోకమాన్య గోకేలే ఆపద్ధతి నాయకు లలో సగ్రగణ్యుడనియు నాతనికి సరియైన సమయము చూచుకొని స్వాతంత్ర్యము నొక్కరుముకు దుమికించుట యుత్తమరీతిని తెలిసి యుండ ననియు ప్రశంసించిరి. నేడుగదా భారతమాత ధన్యయ్యెను! ఆంధ్రప్రభువుల సభలోని లిబెరలు నాయకుడు మననాయకశిఖామణి యై మనత్సరికి పుత్ర రత్నమై వెలసిన మహాపురుషునిపద్ధతిని ప్రకటించి యవలంబించి మన స్వాతంత్ర్యమునకయి పెనగు చుండుట మహాభాగ్యముకాదా? ఇండియాబిల్లు సమయమునందు వలె క్రూరప్రభువుగారు ధార్మి ల్యము చూపకుండుటకు కార్యదీక్షా పరతంత్రుడగు గోకేలే యాత్మయే తోడ్పడియే నేని మనసంయుక్త పరగణాలకు నేడే కార్యనిర్వాహక సంఘ మువచ్చినను రాకున్నను మన స్వాతంత్ర్యాందోళనకు నవీనబల నవీన వికాసములు కలుగుననుటకు సందేహములేదు. తుదకు క్రూరప్రభువుగారు ఈ కార్య నిర్వాహక సంఘపు విషయమును మొదటికే చెబుట ప్రభువులలో కొందరి యాశయ

మగునేని సభయందప్పు సమ్యతులు నిర్ణయించుటకు కోరునున్నానని అల్లుచేసి. కర్జునుగారు గోకేలే గారిని గురించిన వాక్యముతో నేకీధిమించుచు ఇది హైందవులకు స్వాతంత్ర్య మిచ్చు విషయము కాదనియు పరగణాలకు నెన్దిసరియైన పరిపాలనయని నిర్ణయించుటే యుద్దేశమనియు తమయభిప్రాయ మున అట్టి సంఘముండరాదనియు వల్కిరి. కర్జను ప్రభువుగారిని కూడ నర్థముచేసికొననరని హైందవు డుండునా? ఎట్లైననేమి మాట్లాడుట ప్రభువుగారి తీర్మానమునకు నలువదియెడు సమ్యతులును న్యతి నేకముగా 26 సమ్యతులును వచ్చినందున క్రూరప్రభువుగారికి ప్రభువులసభ న్యతిలేక నెట్లెంచవలసి యున్నను అంతయు పూర్వచారపరాయణ మగు సభలో మూడవ వంతు సమ్యతులు ఇండియాపక్ష మున నుండుటకు సంతోషించ వలసి యున్నాము. ఈమా తమచేత లిబెరలు ప్రభువులు చక్రవర్తి గారి యనుమతిని కోరిక యుంచురని సమ్యతుకును నవకాశములేదు. అయినను నేమగునో యిప్పుడెట్లు చెప్పనగును? అందులోను యుద్ధకాలముగాదా!

మన గవర్నరుగారు తెలుగు జిల్లాలలో కడచిన డిసెంబరు మాసము చేసినపర్యటన సమయ మున గోదావరి తాలూకా రైతులు పెట్టకొనిన మొట్టొకటే నెంటునే ఇచ్చినను ప్రత్యుత్తరము లంతఫలవంతములుగా కన్పించకపోయినను నిప్పుటి కొక్కవిషయమున కొంతఫలము కలిగి యుండుటకు సంతసింప వలసి యున్నాము. మురుగు కాలువలను గురించి నాడు డిప్యూటీమను రైతుల కొకవిధముగా ప్రత్యుత్తర మియ్యబడెనట! సాధారణ కాలములలో కాలువలు సరియైన నీటిలోనే యుండుననియు. ఎక్కువ వర్షములు కురిసినప్పుడు కాలువలు పొరలిపోవుననియు మర మృతు లైన ర్వుటకు రైతులు వల్లకు వర్షపు శాఖకు తగిన సహాయముచేసినయెడల పని జరుగుననియు తెలుప బడెనట! కాని ఇప్పుడు మనప్రభుత్వమునా రది సరియైన ప్రత్యుత్తరము కాదని తెలిసికొనగలిగి నారు. ఎక్కువ వానలకు కొంత జలవిక్లవము తప్ప నిదేయెనను కొన్ని స్వల్పమరమృతు లిప్పుడొకర్చు వలసినయనసరమున్న దనియంగీరించివారు. కొన్ని నీరు నిలుచువట్టలో సరియైన మురుగు కాలువ లేర్పడినయెడల మేలగునని నిర్ణయించినారు. సాధ్యమయినట్లెల్ల నాపనిజరుప వలసినదని కిక్కిరెండు నర్కిలుల సూచరింటింగు ఇంజనీరులకు నుత్తరువులు పాలించినారు. తామడిగిన దంతయుగాని భిందులో విశేషభాగము కాని రాకున్న కొంతకు కొంత వచ్చుటకు ప్రారంభమైనంతన గోదావరి రైతులు తాము చేసిన కృషికై సంతసింతురని నమ్ముచున్నాము.

ఇటీవల స్వదేశీ బ్యాంకు లనేకములు దివాలా తీయుటచేత నొకవిధముగా నాధికదైన్యము కల్గినదని కొంద రభిప్రాయ పడుచువచ్చు చున్నారు కాని చక్కని పద్ధతులమీద నడిపినయెడలమన బ్యాంకులు బాగుగా పనిచేయగలవని నిరూపించుటకు ఈనగరములోని "ఇండియను బ్యాంకు" చాలియున్నది. దాని ఎనిమిదవ సాంవత్సరిక సమావేశము ఇటీవలజరిగినది. అప్పుడు ప్రకటింపబడిన రిపోర్టునుబట్టి ఉత్తర దేశమునందలి బ్యాంకుల దివాలాల వలనగాని యుద్ధపునాత్తిడి చేతగాని ఏమాత్రమును నిబ్యాంకునకు క్షుద్రలిక కలుగలేదనుట విశదమగుచున్నది. తీసుటయందు కష్టముకలిగించు అపొక్కటైనను ఈబ్యాంకు ఇచ్చియుండ లేదు. అగ్రాసనాధిపతి చెప్పినరీతిని ఇట్టిస్థితి అన్ని బ్యాంకులలోను కానవచ్చుట అగుదు. డివిడెండులు గాపంచి పెట్టలేగినద్రవ్యము కడచినసంవత్సరము

బిరోపా మహాసంగమము.

ఇంగ్లండు

సంయుక్తరాష్ట్రముల కార్యనిర్వాహకసభ ప్రభువులసభలో చర్చ

మెక్లొనెల్ ప్రభువు తీర్మానము.

లండన్ మార్చి 19:—హిందూదేశము నందలి సంయుక్త రాష్ట్రములలో కార్యనిర్వాహకసభ (ఎక్జిక్యూటివ్ కౌన్సిల్) ను పెట్టుటకు ప్రకటించిన ఉత్తరువును, రాజగారు యధము జరుగునంతకాలము తమ సమ్మతిని తెలుపరారు. అనుతిర్మానమును మెక్లొనెల్ ప్రభువుల సభలో ప్రవేశపెట్టుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—మెక్లొనెల్ గారి ప్రసంగము. సంయుక్త రాష్ట్రములలో కార్యనిర్వాహక సభను పెట్టు విషయములో ఉత్తరువును ప్రకటించుటకు ఆవలంబించిన పద్ధతులై, ఇండియా కౌన్సిలుకు కృత్రిమముగ నున్నది. రాజప్రతినిధిగారి కార్యనిర్వాహకసభలను చాలమంది యీ ఉత్తరువును అంగీకరించరారు. ఎందుకని అంగీకరించికో తెలియదు. సంయుక్త రాష్ట్రములలో ఎవరో కొద్దిమందితప్పలేకైన ప్రజలు కార్యనిర్వాహకసభను కోరుటలేదు. ఇదికాక కార్యనిర్వాహకసభలు యేమిపని చేయవలెనో, ఎమిటో యిదివర కన్నెక్కువ చర్చించలేదు. నిర్ణయించలేదు. విద్యావంతులగు హిందూదేశీయుల సహాయములకు కోరికలను యిదివరకే తీర్చితిమి. ఇంకను చాల కాలమువరకు వారికోరికలను తీర్చవలసిన అవసరముకూడలేదు. అవసరము వచ్చినప్పుడు రాజధానులను విధించి మితిమీరిన భారమును మోయుచున్న తప్పు నెంట్లు గవర్నర్ల వలెను నులువు చేయవచ్చును.

సిడ్వెన్ ప్రభువు.

రాజకీయములగు మార్పులను చేయుటకు యిది సరయముకాదు. సరగా చర్చించుటకు ఈ విషయమును నిలిపి యింపవచ్చును.

క్రూప్రభువు.

సంయుక్త రాష్ట్రములలో కార్యనిర్వాహకసభను స్థాపించుటకు చేసిన ఉత్తరువును మెక్లొనెల్ ప్రభువుగారి తీర్మానము భండించుచున్నది. ఈ తీర్మానమును యేకాగ్రమువలన తెచ్చికో నాటకం తెలియలేదు. ఉత్తరువును యధము పూర్తి యగువరకుగారి, తరువాత కొంతకాలమువరకుగారి ఆజ్ఞయించమని మెక్లొనెల్ గారి తీర్మానములొకటయిన నేనాపైపించను. కాని నీటిపించుచుట మంచిది కాదని మట్టుకుచెప్పుదునట్లు గాక ఉత్తరువును రద్దుచేయుటకు యీ తీర్మానము ప్రకారము రాజగారిని కోరుపడుమున, ఉత్తరువును యాగధలో యేండు రు అనుకూలముగ నున్నారో? ఎందుకు ప్రతికూలముగ నున్నారో? సమ్మతిని తీసికొనలేదని కోరుచున్నాను.

ప్రస్తుతము చేసిన ఉత్తరువును కృత్రిమముగ చెప్పినమాటలను నేను కాదనాలను. మెక్లొనెల్ ప్రభువు, సర్ హన్ హ్యూటెలుగారు ఇండియా సివిల్ సర్వీసునందలి సేధావంతులలో అగ్రగణ్యులు. మీరు యితిని సాహాయ్యములేకుండ ఒంటరిగ, యున్న చిహ్నులతో నిండియుంటా పరకాలప్రధాన్ త్వమును సమ్మతించి సాగింది. కాబట్టి మీరు, కార్యనిర్వాహకసభ ఆక్రమణలేదు. యితరులు, ఒక్కపరిచాలనుకున్న చాలును, కౌన్సిల్ సాహాయ్యము అక్కరలేదు. చెప్పుటలో ఆశ్చర్యములేదు. ఒక్కపరిచాలకుటే చేయుదురని అవలంబించి గానుండుటకు, ఆచారము మంచివాడుగాను, సమర్థుడుగాను ఉండవలెను. ఇప్పటి సంయుక్త రాష్ట్రముల తప్పునెంట్లుగవర్నరు మంచిపనులు. మంచిపనులు, సామర్థ్యము చాలకలదు. ఒంటరిగ పరిపాలించుటకు యాయనను మించినవారు యింకొకరులేరు. కాని పని నెరిగి పోవుచున్నది.

నగరసింగ్. 15-1 లుండుట సంస్కృతికరము. ఈ బ్యాంకు అడిటరులలో శ్రీయత జనరసింహముగారు ఆంధ్రులు రెండు సంవత్సరములుగా నిర్వచితులగు యిండుట ఆంధ్రులకు నెక్కువ సంతోషము నియ్యకపోదు. ఈ బ్యాంకు నందు ఇంకను డిపాజిట్టులేక్కువగా పెట్టినయెడల నింకను పని యెక్కువగా జరుగగలదుగాన నట్లు స్వదేశ సంస్థాభివృద్ధిని నెరవేర్చి ఉధ్యోగులు పట్టిననుట గమనింపదగి యున్నది.

వివను యితరుల సాహాయ్యమును ఆసింపక ఒంటరిగానే పరిపాలనభారమును వహించుటకు యిప్పటి తప్పు నెంట్లు గవర్నరుగారు ఒప్పుకొనుచున్నారు. కాని కొద్దికాలములో ఒక్కడు మోయలేనంతభారము, మోయవలసి వచ్చునని తెలిపినారు. కార్యనిర్వాహకసభను యేర్పరచవలసిన అవసరమే? ఇతర విధముల వ్యవహారమును సర్తరాదా? యని అనేకులు అనేక మాగ్గులను చెప్పిరి. సంయుక్తరాష్ట్రములలోని కొంతభాగమును యింకొక రాజధానిలో కలిపి సంయుక్తరాష్ట్రముల విస్తీర్ణమును తగ్గించరాదా? యని మెక్లొనెల్ ప్రభువుగారు కోరిరి. కాని కర్జును ప్రభువుగారు నేను, సంపాదించిన అనుభవమును బట్టి మార్పులు చేయుట నులభము కాదనియు, అందుకు చాల ఆలోచన, చాకచక్యముకావలయుననియు తేలినదిసంయుక్తరాష్ట్రముల లె॥ నె॥ గవర్నరు సలక్షణము మెస్సినగారు తమ రాజధానిలో కార్యనిర్వాహకసభను పెట్టవలెనని సిఫారసుచేయుచు, సభలో హిందూదేశీయులను నియమించుటకు అవకాశము చిహ్నులై యీసభను పెట్టవలసిన అవసరమును జలపరుచుచున్నదని తెలిపిరి.

కార్యనిర్వాహకసభలో సభ్యులను నియమించు విషయములో మత సంబంధమును నిబ్బందులుకూడరావు. విలనగా హిందూదేశీయులు గవర్నరు మెంట్లు వారి ఆంధ్రులకి సభ్యులలో చేరవలెనని కోరుచున్నారు. ఇందువలన యెక్కువమార్పులు లేకుండ సర్దుకొనలెను. కార్యనిర్వాహక సభను నిలదెడల చేయుటకు పెట్టిన యేర్పరుడని కొరుకులు యిదివరకు కారణము. హిందూదేశీవు వ్యవహారములను చూడగా యిప్పటికిన “మితము” మంచిదని నాకుతోచినది. మిరవాదిగనుండు హరిజన్ కందులై పులనండి ఒత్తిడి కలిగినను, మితముగానుండుచుండి. హిందూదేశీవు మిరవాది నాయకులలో అగ్రగణ్యులగు గొల్లెగారిని యీ సమయములో ప్రభుంపజిలచినాను. గొల్లెగారు తరుణమును కనిపెట్టి సమయానుకూలముగ పనిచేసి స్వాతంత్ర్యము సంపాదించుచుండిరి. కార్యనిర్వాహకసభను యిచ్చు వ్యవహారమును నిలిపివేయుట నేను యిట్లుచేయునుగ తెలచును. కాని సంయుక్తరాష్ట్రముల తప్పునెంట్లు గవర్నరుతో ఆలోచించి తై సాయముగాను తెలిపిన ఆశ్చర్యములను నేను తోసివేయు దలచలేదు. కాబట్టి యిప్పుడులేనివారు యిప్పుడులేదని ఒట్లు నియ్యవలసినదని యీసభికులను కోరుచున్నాను.

కర్జును ప్రభువు.

గొల్లెగారు క్షామాపాత్రలేయని చెప్పి కర్జునుగారు ఇట్లనిరి:— ఇండియాలో సంకల్పరము లుండి సంపాదించిన అనుభవము వలన ఛీఫ్ కమిషనరు చేయు పరిపాలన, లెక్కినపరిపాలనలన్నీ మంచిదని నాకు తోచింది. ఒక్కతప్పునెంట్లు గవర్నరుపాలకుడుగ సంపాదనెనా? కౌన్సిలుతోకూడిన తప్పునెంట్లుగవర్నరు పాలకుడుగ సంపాదనెనా? యని నన్ను ప్రశ్నించినచో ఒకతప్పునెంట్లు గవర్నరు కావలెనని కోరుచును. హిందూదేశీయులను కార్యనిర్వాహక సభ్యులనుచేయుట యిక్కడ ముఖ్యవిషయముకాదు. సంయుక్తరాష్ట్రములకు చక్కని పరిపాలనయేవో నిర్ధారణ పరచుట ముఖ్యము. గవర్నరు మెంట్లువారును, ఇండియా సెక్రటరీగారును యిచ్చు పూర్తిరీతినితమితి యిదివిషయమును సభలో ప్రవేశపెట్టి నిపులనుగవర్నరు జరుపవచ్చును. మెక్లొనెల్ గారి తీర్మానమునకు 47 మంది అనుకూలముగను, 28 మంది ప్రతికూలముగను ఒట్టిచ్చినందున వారి తీర్మానమును సభికులు అంగీకరించిరి.

“గోల్డెన్ రెన్యూ” యను స్త్రీమరు మునుగులు.

లండన్, మార్చి 19:— “గోల్డెన్ రెన్యూ” యను గ్రామ్య స్త్రీమరు దీయ్యము నెక్కుంచుకొని బ్యాంకులోనుండి లండనుకు వెళ్లుచుండగా, ఇంగ్లీషు భాషానందు ఉడుము రి గంటలకు టాప్తోతో కొట్టుబడెను. ఆ నావ అర్ధగుంట కాలములో మునిగిపోయెను. ఆ నావలోనివారిని డిస్ట్రీయ్ లొకటి న్యూ హావనుకు తీసికొని వెళ్లెను. అనెకోటికొ ఒకడు నీటిలో మునిగి చచ్చెను.

“గోల్డెన్ రెన్యూ” స్త్రీమరు ఒడ్డుపట్టుట.

లండన్ మార్చి 19:— కలకత్తానుండి దండికి బోవుచున్న గోల్డెన్ రెన్యూను నోడ వర్ష నొడ్డుపట్టినది. ఈ యో

డను టీవీ థాన్కుమండి జర్మనీవారి యంత్రోమునుకట్టి పరుముకొని వచ్చెను నావికులనుచున్నాను.

సర్ హెన్రీ రావిల్సనుగారు

వైనికుల నభినందించుట.

లండన్ మార్చి 18:— న్యూజెసెపల్ వర్ష ప్రార్థన సాహసముల జూపి ప్రాముఖ్య కార్యముల చేరినందులకు 4 వ యెడోహిడి వైనికులను కాల్పుంటులను సర్ హెన్రీ రావిల్ సన్ గారి రభినందించిరి. జర్మనీవారి వరుసను భేదించినందులకై వైనికులు గర్వపడదగియున్నది.

థార్జిన్ స్త్రీమరు కచ్చాను.

లండన్ మార్చి 18:— థార్జిన్ స్త్రీమరు కచ్చాను తెల్ అనునాతనికి రాయల్ నావలో రిజిస్ట్రేషన్యందు లెక్కనెంట్లు పదవి నొసంగిరి. ఈతనికి డిస్టింగ్విషు సర్వీసు క్రాసును బిరుదమును రాజగారి నొసంగిరి. నావికులకు 200 పానుల నిధులు.

ఇంగ్లండు బ్యాంకు.

లండన్ మార్చి 18:— వైబ్యాంకు వారి కీసానునందు పా 652500 లు లాభము వచ్చెను. గాతకి రికంతున లాభము పంచిపెట్టిరి.

తెరికోరియలు నేనలుగురించి చర్చ.

లండన్ మార్చి 18:— ఇండియాలోనున్న తెరికోరియలు వైనికులవిషయమును ప్రభువులసభయందు కొంతవారును జరిగెను. అసంతృప్తికరణములను విచారించెదమని క్రూప్రభువుగారు వాగ్దానము నొసర్చిరి.

సామ్రాజ్యములలో ప్రయాణములు

నాకాదేశ సంభ్రమువారి నోటిను.

కరాచి మార్చి 19:— విర్గాలమును, వాట్లండు టెను మధ్య ఉత్తర నిలులో స్త్రీమరులేవియు ప్రయాణము చేయకుండదని, అంగ్లేయసాకాదేశము వారు ప్రకటించిరి. శ్రేతు దేశములకు గవర్నరులనుతీసికొనిపోకుండ, న్యాయముగ వ్యాపారముచేయు స్త్రీమరులమాత్రము పట్టకులు, ప్రయాణము చేయవచ్చును.

కాన్సు

న్యూజెసెపల్ యుద్ధము.

కర్జునుగ మోచువారు చెప్పి సంగతులు.

జర్మనీలకు విశేషసభ్యము కలుగుట.

లండన్ మార్చి 18:— అంగ్లేయ శిరీమనుండుండి న్యూజెసెపల్ యుద్ధమును మోచినవారికెట్లు తెలియలేదు. చున్నాను.— టైటిలుగా పట్టుబడినవాడుగా జర్మనీవారిలో 18 వేలమంది సన్నమైరి. శత్రువులు ప్రతీకారముల సర్వీసుపుల్లవారికి నష్టముకలుగుటయే గాక మనకు వచ్చి లక్షకులు చిహ్నుచుండిరి. విరోధివ్యమువారికాయాసము కలిగినట్లు గనవచ్చెను. మనవై వారు బడుచుండుపుడు మనకు ఫింగుల ప్రయోగించినచో వారు చేతులెత్తి క్రిందకుబడిచారు. పోరుఆర్థక వ్యవస్థ యొక్కనారి జర్మనీవారుమనంకికముల వద్దకు రాగలిగిరి. కాని వెంటనే వారినిదీచిందెక్కుమ యిదేనులను బట్టితిమి. అలసట నొందియున్న శత్రువోటికి విక్రంతి నీయక మనకాల్పుంటులు వారుచేయి మెదలిడిరి. స్త్రీమిల్లు వద్దకున్న గృహములను బట్టుకొనుట ప్రశంసలీలు మయినది. అప్పుడే చేతిపాంటులబట్టి 40 మంది ప్రతీపువారి లురికి యొకకిందకమునుబట్టుకొనిరి. 80 మంది భయదీయగ బట్టుకొనిరి. జర్మనీవారినికోధము బలగీననొకలొడిని పటాములకు పటాలములే లోబడిపోయెను. టైటిలు కొన్ని పటాలములందుద్యోగము లొక్కనులేకుండ హతులైరినియు పటాలములకు పటాలములు వ్యంగసమయ్యెననియు తెప్పిరి. వారికి కొన్ని దినములనుండి యాహారము లేకపోయినవారు సాహస పరాక్రమములతో బోరిరి. ఇందువలన కడుబడలి యుండును. మనము మునుముందుగ ప్రయోగించిన ఫిరంగుల మూలముగ గాయములడిరి బడియున్నవారు న్యూజెసెపల్ మనము జర్మనీవారి కిందికముల సమీపించి నపుడు చేతులెత్తి ప్రాకుచు వైకవచ్చిరి. గ్రామము పూర్తిగ వ్యంగమయ్యెను. జర్మనీవారిలో మిగిలినవారిల్లెల్లో భింగులను నిరోధించిరి. ఒక్కొక్క గృహమునందనేక ఫిరంగులుండిని

ద్వంద్వయుద్ధము తీరముగ నున్న నీ గ్రామముల నొకదాని కుండునాటి నొకదానిని బట్టుకొనవలసి వచ్చెను. ప్రధాన కలహము ముగియవచ్చుటకై రాత్రిమగ నుత్తర గ్రామమునకు దక్షిణమున నున్న మన సేనాముఖము యెదుట శత్రువులు కుప్పలు తిప్పలుగ జుట్టుబడియుండిరి. నేల యొడ్డుపల్లముగా నుండుట చే వారి దేహములు స్పష్టముగ గనబడి లెక్కపెట్టుటకు వీలు గ నుండెను. రెండువేలకంటె మైగా శవములపడియుండెను. మనసేనా ముఖమునకు తూర్పుదిక్కున మరి 500లు పడియుండెను. వీరిలో న్యూసేనా వెలువర్త నాతులైన వారిలో చాలమంది లేరు. న్యూసేనా వెలువర్త నాతులైన వారిలో చాలమంది లేరు. న్యూసేనా వెలువర్త నాతులైన వారిలో చాలమంది లేరు.

జర్మనీవారు మాడుదినముల వరకు మాత్రమే సైనికుల ఓలిపి విడువకబోయినట్లు యుండిరి. మనము మనస్థానముల బలపరచుట వలన శత్రుప్రయత్నములను సులభముగ వ్యధనేసితిమి. శత్రు లెక్కడను మన కందకముల జొరబడలేదు. చివరకు జర్మనీవారికి విసుగువచ్చి తమ ప్రయత్నముల కాలించి సెంటు యాలాయి మీదపడసాగిరి. సంధ్యవేళయగునప్పటికి వారాగ్రామమును స్వాధీనపరచుకొని యుత్తరమును దక్షిణమును యున్న కొన్ని కందకముల స్వాధీనము చేసికొనిరి.

తెల్లవారు గట్ల మాడుగుంటలకు బ్రిటిష్ వారు ప్రతీకారమునల్పి గ్రామమును మరల బట్టుకొని కందకముల స్వాధీనపరచుకొనిరి. దక్షిణమునందొక ప్రదేశము మాత్రము స్వాధీనముగాలేదు.

యుద్ధమునందంతటి యందునుపోరి ఫ్రెంచీలుగపట్టుబడిన వారు న్యూసేనా వెలువర్త ఫిరంగులు బ్రయోగింపబడినంత తీవ్రముగ నిదివరకెన్నిడు బ్రయోగింపబడలేదని చెప్పవచ్చును. వారిలో ననేకులు మనకాల్పాంటులు సమీపించు నప్పటికి గోతులలో దాగినియుండిరి. గ్రామములోనున్న వారు కొందరికను తమతమ గదులలోనుండి బ్రిటిష్ వారు వచ్చినది తెలియకనే యుండిరి.

శత్రుతిరస్కార పూరితుడగు ప్రహ్వదేశీయ యుద్ధోగ్ధి గీయుడొకడు మనవిధానముల నిష్ఫలత్వంబునరసింపెను. మీరు పోరరు. మీరు వాత్సల్యానింతురని యాతడనెను. ఇది న్యాయమైన పోరాటమేయెనో మేముమిమ్ములనోడించుకొందుము. మాకెప్పుడును సమయమిక్కలేదు. పదిగజములకొక బాయి గుండు జడుచుండెను. బ్రిటిష్ వారు ఫిరంగులు నంతతీవ్రముగ బ్రయోగించుట నిట్లు నిందించుట మనఫిరంగి వేటు దొర్లకు సంతోషకరముగానే యుండును. కాని యిట్టి జర్మనీవారైకపర్యాయము గావించియు మనముగూడ నలైజేయుట మంచిది కాదనివారు దేవుటవింతగనున్నది. భేదించియునెవరలో వాకొహిందొక బర్లుగాం యందలియంతిగౌరవమును జూపిరి. వారు జాతీయశూరులు లియోబాలు హోఫ్ మాక జాలరీక్ మొదలుగాగలవగురు రాచకొమరులు న్యూసేనా వెలువర్తవారు చుండినయు ముగ్గురును మృతినొందినయును ఫ్రెంచీలు చెప్పచున్నారు. వారు ముగ్గురును గూడ హానులేరట.

ఈ విజయమునందు బ్రిటిష్ సైనికులెట్టివారిలో స్పష్టముగ చెలరెను. సాహసపరాక్రమములతో విరామము లేకుండ పోరినను చాలమంది స్వప్రమేనా విసుగు నొందకుండబోయి చున్నారు. మిక్కిలి బదిలియైన సుపూరులులకుపహలములు శత్రువులనుండి స్వాధీనము చేసికొనిన ఫిరంగులు మొదలగు వానిలో గూడ గ్రామములందుండి సంపూర్ణ పూర్వముగా నడుచుచుబోయిరి. ఇంతిబదిలిక నొందినవారైనను యొకరాత్రి మాత్రము విశ్రాంతి నొందినవై నెమిచేయుటకు వైకను తగియుండును.

కరాచీ ప్రజల యుత్సాహము.

కరాచీ మార్చి 19:—న్యూసేనావలన పట్టుకొనుటవలన ఆంగ్లేయులకు కలిగినవిజయము చాల ముఖ్యమైనదని, కరాచీ ప్రజలు ఎందుమిన్నారు. వసంతర్తువులో ఆంగ్లేయులు వెర్త సేనను తీసికొనివచ్చి, బుక్కు సేనలను ఓడించుటకు యత్నము చేయుచున్నారు. న్యూసేనావలన జర్మనీవానినోడించుట, ముందు ప్రయత్నములకు మొదటియైతే. ఈ విజయనూచకముగ, మిలటరీ అధికారులకు, ప్రెస్ అధికారులకు కలపలేకగమున మిత్రమండలికేశములలో ముఖ్యులగువారి పతాకములు నేడు ప్రత్యక్షపడినవి. పరిమళమయిన కచ్చేరీలోగూడ నట్టి చేబాబడిదీ మునిసికలెక్షనులు, బజారులు, పాకశాలలు, తదితర మునిసిపలుభవనములమీదను దినమంతయు మిత్రమండలివారి పతాకములను ప్రతిష్ఠించుటకు కరాచీమునిసిపాలిటీవారు తయ్యచేసిరి.

సింధు గజెట్టు ఆభిప్రాయము.

న్యూసేనావలన విజయము కలుగుటవలన, కెచనరు ప్రభువుచే తిరిగిచేయబడుచున్న సేనల రణరంగమున ప్రవేశించి యుద్ధముచేయుచున్నట్లు లోచుచున్నదనియు, 1915వ సంవత్సరములో గొప్పయుద్ధము ప్రారంభమైనదనియు, సింధు గజెట్టుపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

జర్మనీ

ఫ్రెంచీలను మార్చుకొనుట.

వాసింగ్టన్ మార్చి 19:—ఫ్రెంచీలనువారును, జర్మనీ, ఆస్ట్రీయాలవారును తమతమదేశములలో నెక్కడెక్కడ శత్రుదేశములవారు నిర్బంధమున నుండుటకో నాచోటులకు సంయుక్తరాష్ట్రమువారి ప్రతినిధులు పరీక్షించి ఫ్రెంచీలకు తమతమ దొరతనములవారంపిన సరఫరాలను పంచి యిచ్చుటకు నొప్పుకొనిరి. వైనిక సేవకు తగియుండు వయస్సు వారలగుప్రజల నెవరిదేశమునకు వారి నంపుట కొప్పుకొనిరి.

ప్రాసబర్లు యుద్ధపుటాడ.

వాసింగ్టన్ మార్చి 19:—ప్రస్తుతసంగ్రామ వైచిత్ర్యములలో నెల్ల ప్రాసబర్లు యుద్ధపుటాడ చరిత్రను దురవగాహము ఈయోడయు, కాలిఫోర్నియా, డెస్సెక్ అను యోడలును ఆగస్టు 2 తేదీన డెస్సెక్ వారి యధికారిముననున్న పశ్చిమ ఇండియాదీవుల తీరమున వాగు నెక్కించుకొనినట్లు తెలియుచున్నది. కావలసినంత బాగులేకవావుటచే బహుశానాదూర సముద్రములందే తుపానునందో మునిగిపోయి యుండును అని న్యూయార్కు హార్లు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

జర్మనీవారి రాయిబారి.

కుట్రచేసినందునకు పట్టుకొనబడుట.

సియాటిల్ మార్చి 19:—సియాటిల్ కక్స్ట్రక్ట్ కారీకంపెనీవారు మిత్రమండలి వారికి యంతర్రాములనుగట్టుచుండిన జర్మనీ వారికి సుదేశీముకలిగి సియాటిల్ లోని జర్మనీవారి కాన్పులుగారాకంపెనీ విషయమై దర్యాప్తు జేయుగా నాతని కుట్రచేసినందులకు కరముమోపి యరెన్నుకేసిరి. కాన్పులు తాను విదేశ రాజ్యమువారి తరఫుననున్న వాడుగా వున యరెన్ను జేయగూడదనెను. జేముడొల్ల జామీనుయచ్చిన వైవారిని విడుదలచేసిరి.

స్వీడను

గ్రీకులొందుస్తీమరు.

ఆంగ్లేయులు పట్టుకొనుట.

లండను మార్చి 19:—గ్రెగ్గండను స్వీడను దేశపుటాడను పేటొందు దీవుల సమీపమున బట్టుకొని తీసునకుదెచ్చిరి. ఈయోడలో జర్మనీకిబోవు యాహరపదార్థము లున్నవట. బ్రిటిష్ వారు నౌకలముట్టడిని బ్రకటించిన తరువాత యోడల బట్టుకొనుటకదియే ప్రథమము.

చీనా

చీనాలో తిరుగ బాటు చేసినవారి పరాజయము.

డోన్ మార్చి 18:—టషిము సమీపమున సీటివల గల్డర గోళముచేసిన చీనీలు ఓడించబడినట్లు తెలియుచున్నది. ఈ గల్డరగోళములో, విదేశీయులెవరికిని తగులలేదట.

దక్షిణహిందూస్థానము

వెంటచరకు ధరలు

గడ్డువారుధర వెంచుట.

ఉదకమండలము మార్చి 18:—ఫారెస్టువారు 1½ టన్ను నల్లనుమ్మకట్లను 8-8-0 చొప్పున అమ్ముచుండిరి. ఇప్పుడు రు 8-8-0 చేసినారు. బండ్లపాడుగులు వెరిగినందున యిట్లు చేసితిమని చెప్పచున్నారు. ఫారెస్టువారు ధరను పెంచినందున దుకాణాలవారుగూడ వెంచివారు. కల్లెలధర పెరుగుట చాలాపూరమున ప్రజలు తలచుచున్నారు. కల్లెలధర పెరుగుటవలన నితరవస్తువుల ధరగూడ పెరుగవచ్చును. ముఖ్యముగ కొత్తల ధర పెరుగును. ఇప్పుడే రూపాయికి 8 కొట్టెలు దొరకుచున్నవి.

రూపాయల పెట్టెను దొంగిలించుట.

ముద్రాముక రెండుసంవత్సరముల కేతు.

బెంగళూరు మార్చి 20:—కడవినడి సెంటరులో చెన్న పు 8 దక్షిణ మహారాష్ట్ర రైలు వేలో, 8 వేల రూపాయల పెట్టి పోయినది. ఈ దొంగ తన

మును సబ్బు అనుపాస్త్ర రుచేసినట్లు ఒప్పుకొనినాడు. కోట్లాటేట సబుడివిజనలు పేజిస్త్రీలుగా రిచేసును విచారించి ముద్దాయికి 2 సంవత్సరముల కఠినఖయిదును విధించిరి. కోట్లాటేట స్టేషనులో నిలిచి రూపాయలువేసిన రైలుబండిలో దాగిని టెల్లెవారు ధూమున రెండుగంటలకు, రైలుమెకక యెక్కుచుండగా, ఇనుపవెట్టెకందను త్రోసి, తానుకూడ, బండినుండి బయటకు దూకెను. పిమ్మట, పెట్టెను పగులగొట్టి సామ్యము అపహరించి నాడు. ఈసామ్యము విచ్చలవిడిగా ఖర్చుపెట్టుటవలన పోలీసు వారికి అనుమానముకలిగి పట్టుకొనిరి.

బెంగళూరు డిప్యూటీ కమిషనరు విజ్ఞాపన.

ప్రజలసభచేయుటకు నిశ్చయించుట.

బెంగళూరు మార్చి 20:—సారాధికారిము, బాద మాడుపట్టణములో ఇంగ్లండు కూడదనియు బోగము మేళముల నాడించకూడదనియు, తమ యనస్మృతిని తెలియజేయుచు, డిప్యూటీ కమిషనరుగారికి విజ్ఞాపనమును పంపిరి. దీని బలపరచుటకై బెంగళూరు ప్రజలు సోమవారము నాడొక సభను జరుపుదురు.

పరిశ్రామిక ప్రదర్శనము.

బెంగళూరు మార్చి 20:—బెంగళూరులోని మునిపాలిటీవారు యేర్పాటుచేసిన పరిశ్రామిక ప్రదర్శనము ముందు జరుగును. వెంగళ్యుకెట్టిగారు సభాధిపత్యమును వహించుదురు.

దిండిగల్ పాలఘాటు రైల్వే.

ధిల్లి మార్చి 19:—ఈక్రింది విషయము నేడు ప్రకటించిన ఇండియాగజెట్టులో ప్రకటించిరి:—పల్ల చినుండి, పాలఘాటుకు అనగా సుమారు 87½ మైళ్లు చిన్నరైలును జేయుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. గదా! ఈ 87½ మైళ్ల రైలును తిరిగి సర్వేచేయవలసినదని రైలువేబోర్డువారు ఉత్తరువుల నిచ్చిరి.

సికింద్రాబాదు

క్రీరీశేషులగు గోపాలకృష్ణ గోశ్వే ప్రాద్రాబాదు ప్రజలదుఃఖము సహజనిదేవితీర్మానమును బలపరచుట.

సికింద్రాబాదు మార్చి 19:—గోపాలకృష్ణ గోశ్వేగారి మరణమువలన ప్రాద్రాబాదు ప్రజలకు కలిగిన, దుఃఖమును వెల్లడించుటకై ప్రాద్రాబాదులో నూతనముగ నిర్మింపబడిన పురమందిరమున, నేడొకసభకరిగింది. ఆంగ్లేయ రాయబారియగు కర్నలుసిన్ హేగారు సభాధిపత్యము వహించిరి. దాదాపు నేయుమందిజనలు సభనలంకరించిరి. కీరీశేషులైన ఈ రాజనీతిజ్ఞుని క్లాఫించుచు, ముచ్చటించబడినది. గోశ్వే గొప్పరాజ్య తండ్రిజ్ఞుడు. ఇంతేకాదు. కేవలము రాజ్యకార్యము లండేగాక, ఇతర వ్యవహారములందు కూడ స్వాధీనహీతుడు, సంజన ప్రేమాస్థుడు. రాజనీతిజ్ఞులలో వీరి కుండినంత పలుకుబడి, నాకు తెలిసినంతవరకు సర్ సయ్యదుమహమ్మదు, సర్ సలారుబంగుగార్లకుగాక మరెవ్వరులేదని సిక్ హేగారు నెలవిచ్చిరి.

గోశ్వేగారి మరణమువలన కలిగినదుఃఖమును వెల్లడించుటకును, దేశమునకును, సామ్రాజ్యమునకును వీరు సేవచేసినందునకు ఉత్సాహమును తెలియజేయుటకును, తీర్మానమును, కోశాంగమంత్రియగు, ఆర్. వి. ఆర్. గ్లాన్సీ వి. సి. ఎస్ గారు, మహాపర్యాసముచేసి, ప్రతిపాదించిరి. నవాబు ఫరుద్దీను జంగుబహద్దరుగారు తీర్మానమును సెకండుచేయుగా, కనయత్రియగు, సహజని దేవియు, డాక్టరు లాలిఫి వి. సి. ఎస్. మాల్వి అబ్దుల్ కయ్యముగారును బలపరిచిరి.

సభ్యులు చేసిన నిర్ణయమునుగురించి, ఆపదపాలయిన గోశ్వేగారి కుటుంబమువారికి, హిందూదేశ సేవకసంఘమునకును తెలియజేయుటకై శ్రీమతి మల్లన్న గారి కౌశలీత్యానమును ప్రతిపాదించగా, ఎక్. జి. వెలంకరుగారు సెకండుచేసిరి. చాల సేపు ప్రసంగించి, మహమ్మదు హాసీను బిల్లాగిమి, ఆర్ ఎస్. నాయరుగారును, బలపరిచిరి.

గోశ్వేగారి భూపకాముగ నొక శాస్త్రవేత్తైన స్మరణచిహ్నము నెలకొల్పు యేర్పాటులనుచేయుట కొకసంఘము నేర్పరచకలనదని ఒక తీర్మానము జేపడినది. దీని బలపరచుచు ఏ. హైదర్ ఏం. ఏ. రాయబహద్దరు వరదరాజ మొదలియారుగారు ముచ్చటించిరి. సభ రెండుగంటల 15 నిమిషములు జరిగినది. సంస్థానములోని ప్రధానోద్యోగు లందరు సభకు దయచేసిరి.

1. బిల్లు పాఠకు ఉద్దేశముచేత, ఆ

బొంబాయి

మేజర్ జనరల్ గోరింగ్ గారు.

బొంబాయి మార్చి 18.—బొంబాయి నేనకు నాయకుడుగనున్న మేజర్ జనరల్ గోరింగ్ గారు తమపని చాలించు కొని వెళ్లుచు ఈ క్రిందివిషయములను చెప్పిరి.—నేను ఈ యుద్ధము చేయుటకు బొంబాయికి సంకల్పముమీద 10 నెలలైనది. నా నాయకత్వముక్రిందనున్న వారందరు యుద్ధమునకు పూర్వము చాల చక్కగ పనిచేసినారు. యుద్ధము ప్రారంభమైన తరువాతకూడ కొటను యుద్ధమునకు సిద్ధపరచుచుటను, ఇతరస్థలమునుండిచ్చి యుద్ధమునకు వెళ్లుచున్న సేనలను పంపుటను, చాల చక్కగ పనిచేసిరి. ఇందుకు నా సేనలకు అనేకపదనములు. సేనలను యుద్ధభూములకు పంపుటకు గవర్న మెంటువారు, జి. ఐ. పీ. బి. బి. అండు సీ. ఐ. రైలు కంపెనీలవారు, మునిసిపాలిటీ, మెరైను, పోలీసు శాఖవారు చాల సహాయముచేసిరి. వీరి సహాయములేమిడిన సేనలను పంపుట చాలకష్టమై యుండును. వీరందరికి నావందనములు. నేను బహుశా తిరిగి ఉద్ధోగము చేయుటకు బొంబాయి రావచ్చును. మీ ఆందోళనల సెలవువుచున్నాయనా.

కరాచిలో స్త్రీమరు. రేల్లు.

కరాచి మార్చి 19.—కొత్త గోధుమల విషయమై గవర్న మెంటువారు రేల్వో ఒక తీర్మానమును చేయువరకు కరాచిలో స్త్రీమరు రేల్లు వెలుకటినవే యుండును. వర్తమానులకు కావలసిన కొరతలేదు. రవాణాకు గోధుమలు లేనందున యితర రవాణాసరకులు చాలినన్ని స్త్రీలకు స్త్రీమరు ఊరక నిలచియున్నవి. రవాణా కావలసిన దూది స్త్రీమరు లేక నిలవ యున్నది. 11 పయాజిములు కూడ టిక్కెట్లు కొనుక్కొనుట లేదు. స్త్రీమరుల యెవ్వరు మాట్లాడుకొనుటలేదు.

కలకత్తా

ట్రాన్స్ గంజి బందిపోటు.

కలకత్తా మార్చి 20.—ట్రాన్స్ గంజిలో వడ్డెవ్యాపారముచేయు, మాల్దీసులకు ఖాదరు అనువారి యింటియందొక బందిపోటు జరిగినట్లు అభిప్రాయము పోలీసువారికి తెలియవచ్చినది. 25 మంది ఆయుధములతో నింటియందు ప్రవేశించి రట్ట. కాని సామ్యు ఎక్కడ దాచియుంచబడినది. వీరు తెలిసి కొనజాలక పోయిరి. యజమాని సామ్యుకు ఒక పెంట్రో గులో దాచియుంచెను. ప్రాణమువిసిగి, దొంగలు మారుపాపాయల ఆస్తిని పట్టుకొనిపోయిరి.

కలకత్తాలో వడగండ్లవాన.

బండ్లములు ఆగిపోవుట.

కలకత్తా మార్చి 21.—నిన్న రాత్రి కలకత్తాలో వడగండ్లవాన కురిసినది. ఆ పక్షి కొద్దికష్టము కలిగినది. ఒకగంట వరకు చాలవోట వీధులలో నీరు పారిపోయినది. దానివలన బండ్లు మున్నగువి నడవలేదు.

గోరపురము నారయంత్రశాలలోని సాలెవాడు

మాతృచేసినందునకు ఉరిశిక్ష చేయుట

కలకత్తా మార్చి 9.—గోరపురము నారయంత్రశాలలో సాలెవానిచేయుచున్న ఇన్స్పెయిటువా స్నేహితు నాతడు పదియంకి కూలీలను మాతృచేసెను. 10 రను తీరముగ పొడిచెను. అల్లిపురము క్రిమినలు సెషన్స్ లో నీకేసును విచారించి, అడ్డీ వసలు సెషన్స్ జడ్జి గారు తీర్పు చెప్పిరి. ముద్దయ సేంము చేసినట్లు జ్యూరీ తెలియజేసిన యభిప్రాయముతో న్యాయాధికారి యిక్కిరించి హంతకునకు ఉరిశిక్షను విధించిరి.

లక్నో

యుద్ధసాహాయ్యనిధి

లక్నో మార్చి 18.—యుద్ధనిధికి సహాయముచేయవలసినదని సంయుక్త రాష్ట్రముల తల్లి నెంటు గవర్నరుగారు ప్రజలను కోరిరి. దానిమీద వివిధపండ్లములలోనివారు 10 లక్షల రూపాయలను సహాయపెరి. ఈసామ్యుకాక పోలీసు శాఖవారు 25 నెలల పోస్టుశాఖవారు, 4 నెలల యచ్చిరి

బర్రా

ఎడ్వర్డు క్రవర్త్ స్మరణచిహ్నము.

పేహావద్ద విశ్రాంతి గృహమును నెలకొల్పుట.

రంగూను మార్చి 20.—పేహావద్ద ఎడ్వర్డు క్రవర్త్ గారికి స్మరణచిహ్నముగ విశ్రాంతిగృహ మొకటి నిర్మింపబడుచున్నది. పేహావద్ద ఊహను సంస్థానములాది యాంగ్లేయ పండ్లములలో నున్నది.

డిల్లీ

ఫ్లోమూర్షలు ఫ్రెంచి గారి సందేశము.

డిల్లీ మార్చి 18.—ఫ్లోమూర్షలు ఫ్రెంచి గారి క్రిందికింద వేశమును, రాజప్రతినిధి గారికి పంపిరి.—నెమ్యాపా వెలు యుద్ధములో సర్. జేమ్సు విల్ కాక్సు గారి నాయకత్వముక్రిందనున్న భారతీయ సేనల జయప్రదముగను, చాలపరాక్రమముతోను పోరాడినవి. ఈయుద్ధము మార్చి 10, 11, 12, 13 తేదీలను జరిగినది. ఈపోరాటము చాల తీవ్రముగ జరిగినది. ఇప్పుడు విశేషముగనున్నది, వీరి రణభూమియు చెడరలేదు. వీరు హిందూదేశపు వైశిఖలకు ముప్పునిధి ప్రవాహముగను పట్టుదలను, చైర్యమును, ఓర్పును కనుపరచిరి.

వైస్రాయి గారి లేఖ.

వైస్రాయి గారు జనరల్ సర్ జేమ్సు విల్ కాక్సు గారి క్రిందికింద ఉత్తరమువ్రాసిరి. నూపేపా వెలు పట్టుకొనుటలోను, అనంతరము ఈ నెల 10, 11, 12, 13 తేదీలలో జరిగిన పోరులందు మిక్కిలిదనుకు భారతదైనికులు శౌర్యముతో పోరాడి విజయము గాంచిన వర్తమానమును తెలియజేయుచు ఫ్లోమూర్షలు సర్ జాక్ ఫ్రెంచి గారియొద్దనుండి ఇప్పుడే నాకొక తంత్రము వచ్చింది. వారి శౌర్యవ్యభావమునకు మేము ఆశ్చర్యపడి వారిని మెచ్చుకొనుచున్నామనియు, ఇటులనే ఎల్లప్పుడు వారు శత్రువులయెదుట తమ శౌర్యమును నెలకొల్పుకొనుచుందురని విశ్వసించుచున్నామనియు, నా పక్షమునను, సేనానిపక్షమునను, దొరలమువారి పక్షమునను, భారతీయుల పక్షమునను ఆ (భారత) దైనికులకు తాము తెలియజేయుదురని సంతోషపూర్వముగ నున్నామనా.

వైస్రాయి గారు వ్రాసినట్లు.

ఇంగ్లండులో కొలువు సంగీకరించుట.

డిల్లీ, మార్చి 19.—వైస్రాయి వ్రాసినట్లు అగు సర్ హెన్రీ బర్ట్ గారు ఇంగ్లండునందలి ఇండియా ఆఫీసులో సర్ విన్సెంటి గారి స్థానమున రెల్వేల డైరెక్టరు పదవి సంగీకరించుటకు కోరబడిరి. బర్ట్ గారు ఆయుద్ధోగము సంగీకరించిరి. సర్. జి. ఆర్. విన్సెంటి గారు రాబర్టు మిల్లరుగారి స్థానమున బెంగాలు నాగపూరు రైల్వే మేనేజింగు డైరెక్టరుగ ప్రవేశించిరి. మిల్లరు గారు క్రిక్ షేపులైన సర్ సామ్యుయేల్ హోవ్ గారి స్థానమున బెంగాలు నాగపూరు రైల్వే డైరెక్టరులబోర్డునకు చెర్మిక్ గా నేమింజుబడిరి. సర్ హెన్రీ బర్ట్ గారు ఈదేశమున కడుబాధు నొనర్చుచు పనిచేసి కీర్తిగాంచిరి; పంజాబు కాసన నిర్మాణ సభాస్థానముగను, సామ్రాజ్య కాసన నిర్మాణ సభాస్థానముగను స్థాపితగాంచిరి. వీరు ఇండియా గవర్న మెంటులో పనిచాలించుకొనుట దేశమునకు గొప్పనష్టమని పరిగణించబడుచున్నది.

భారతీయ దైనికుల సౌకర్యములు.

ధనసాహాయ్యముచేయుట.

డిల్లీ మార్చి 19.—భారతీయ దైనికులకు సౌకర్యములకు చేయుటకై యుద్ధముజరుగుచున్నంతవరకు గంగద్యురము మహారాజులుగారు నెలకు వేయిరూపాయల నిచ్చెదమని తెలియజేసిరి.

ఫోపాలు బీగముగారు

డిల్లీ మార్చి 18.—ఫోపాలు బీగముగారు నేటిసాయంత్రము రాజప్రతినిధి గారి బసందు బయలుదేరుదురు.

హిందూ గవర్నరుగారు.

హిందూ గవర్నరుగారు భార్యాసమేతముగ నేటిరాత్రికి డిల్లీకిచ్చెదరు. వీరు రాజప్రతినిధి గారికి అతిథులుగనుండురు.

మేజరు చాంపెయిన్ గారు.

డిల్లీ మార్చి 19.—మొన్న మొన్నటివరకు బెంగాలు గవర్నరు కాన్సిల్ లుప్రభువుగారికి మిలిటరీ సెక్రటరీగనుండి యుద్ధమునకువెళ్లి మేజర్ జేట్ మన్ చాంపెయిన్ గారికి హాజరై డెబ్బలుంటిట్లు ప్రకటించబడినది.

హిందూ విశ్వవిద్యాలయము.

డిల్లీ మార్చి 19.—కాశీలో స్థాపించవలసిన ప్రయత్నములు జరుగుచున్న హిందూ విశ్వవిద్యాలయపుట్టును శత్రు సోమవారమునాడు సర్ హోమ్స్ బ్రట్టరుగారు సామ్రాజ్య కాసనసభలో ప్రవేశపెట్టుదురు.

గ్వాలియర్ మహారాజుగారు.

డిల్లీ మార్చి 19.—గ్వాలియర్ మహారాజుగారు నేటి ఉదయము ఢిల్లీ వైస్రాయి గారికి అతిథులుగ నున్నారు. నేటి రాత్రి తిరిగి వెళ్లిపోదురు.

అధికారులకువచ్చిన యుద్ధవార్తలు.

హిందూదేశపుమంత్రిగారు పంపుట.

డిల్లీ మార్చి 19.—హిందూదేశపుమంత్రిగారి క్రిందికింద తంత్రము రాజప్రతినిధి గారికి పంపించిరి.—హిందూదేశపు మొదటపరమ పరామి వారికి విజయముకలిగినమాట, నిజమని అధికారులు ప్రకటించిరి. శత్రువు లెన్నియో ప్రయత్నములను చేసినను, వారు పోగొట్టుకొనిన ప్రదేశములలో నణుమాత్రమును, తిరిగి పట్టుకొనలేకపోయిరి. ఒకగుట్టదడకు వచ్చుటకై జర్మనులు వారములనుండి, ప్రయత్నించుచున్నను, ఒకఅడుగు ముందుకుపోలేదు ఆ ఉన్నతభాగముననేగాక గుట్టయొక్క ఉత్తరభాగమున వెనుకవైపునకూడ పరామి సేనలు ముందుకు పోవుచున్నవి. పరామి వారికి కలిగిన యావిజయముచాలముఖ్యమైనది. ఎందుచేతనగా, ఈ చుట్టుపట్టున్న ప్రదేశమునకు మొగడలనున్న గుట్ట పరామి వారిచేతులలో నున్నది. హిందూదేశమునకును, హ్యూవేపా వెలుకడలంగ్లేయులచేసిన యుద్ధమునకు కొంతసంబంధమున్నది. ఎందుకు చేతనగా, అంగ్లేయు సేనలతోను హిందూదేశ పోరాడుచున్న జర్మను సేనలలో కొంతమంది, హిందూకు పంపించవలసి వచ్చినది. ఇందువలన న్యూవేపా వెలుకడ అంగ్లేయులు జర్మను సేనలకు సులభముగ ఓడించగలిగిరి.

న్యూవేపావెలు యుద్ధము.

అంగ్లేయు జీవరమునండి న్యూవేపావెలు యుద్ధమును, నెయింటు ఇల్లాయి పోరాటమును జూచిన యొకరు వ్రాసిన విషయములవలన నీక్రింది, సంగతులు తెలియుచున్నవి.

అంగ్లేయు లకన్నాక్షుగ జర్మనులమీదపడిరి. మనము ఒకపోటికి పెద్దపెద్ద ఫిరంగులను, మందుసాముగని తిసికొని వచ్చితిమి. ఈసంగతిని శత్రువులు కనిపెట్టకుండ, మనవైమానికులు చేసిరి. వీరి వలన మనము శత్రు సేనను తీవ్రముగ ఫిరంగులను పెట్టి కొట్టి అగ్నివర్షముకురిపించగలిగితిమి. యుద్ధము, ప్రారంభమైనప్పటినుండి యంతతీవ్రముగ అగ్నివర్ష మెన్నడు కురిపించబడలేదని, బియిడిలుగ పట్టుకొనబడిన జర్మనువైనికులు చెప్పచున్నారు.

జర్మనీవారి యిబ్బందులు.

ఈపోరాటమునలన కలిగినజయముచే మనదైనికులకు శౌర్యమును, ఉత్సాహమును పెచ్చివది. ప్రస్తుతమున్న సందర్భములపరమము, తగిన యేర్పాటులను చేసికొని, ముట్టడించుటచే, జర్మనులకు చాలకష్టములుగునని దీనివలన సిద్ధపడినది. మిత్రమండలి సేనలు పెద్దయెత్తునూడ, జర్మను సేనల మీదపడి యుద్ధముచేయవలసినవచ్చినచో, శత్రువులు మీదపడకుండ ఆపుకొనుచున్న దానికంటె విచిత్ర వ్యవహారమగునని, ఇదివరకుతలచబడినది. కాని ప్రస్తుతపుసంగతిని జట్టిచూడగా నిదిగదిగాదని జేరినది. మంచిఫిరంగులతో ముట్టడి ప్రారంభించి పట్టుకుందకము లలోనుండి, రక్షించుకొను వైదికులవ్యమునకును, ముట్టడి ప్రారంభించినదైనికుల వ్యవహారమునకు కృత్యగ మంతగా నుండును. ఫిరంగులయొక్క ఆధిక్యము, నిశ్చయదేహముగ, మనపక్షమున నేయున్నది. మిత్రమండలి సామర్థ్యము దినదినమున వృద్ధిచుచున్నది. తూర్పున కుమ్మరవారితో తీవ్రయుద్ధముచేయుచు జర్మనీవారు పడమటను, వికాలరంగముననిలచి అంగ్లేయవారు నేనాంగ్లేవీకొనిరాకుండచేసికొనుటకు, చాలకష్టముపడవలసినచున్నది. జర్మనీవారు నాలుగువందల మైళ్ళరంగమున కందకములను శ్రమిల్లుకొనియున్నారు. మిత్రమండలివారు నాలుగుమాసములనుండి జర్మను సేనలబలమునుతగ్గజేసి, వెనుకకు నెట్టుటకు చేయుచున్న ప్రయత్నములకు హిందూ, న్యూవేపా వెలు యుద్ధములతోకలిపి విజయము రావచ్చుననుకొనుచున్నది. దీనివలన జర్మనులు తమ సేనానిమును సంతతిముచేసికొని కొనవలసి యుండును. తేదా, ప్రాన్సు, బెల్జియము ప్రాంతములనుదలి వెనుకకుపోవలసి యుండును. ఈవెంటిలో నేనిజరిగినను, మిత్రమండలివారు విముఖమునందెను విలయోగించి, జర్మనీవారి నోడించుటకు నిలుచులును.

దార్జిలింగ్ ముట్టడి.

నానావంశస్థితి ఉక్కుగలేనందున, దార్జిలింగ్ ముట్టడికి నిరోధము కలిగినది.

FOREIGN TELEGRAMS.

(REUTER'S AGENCY).

THE GREAT EUROPEAN WAR.

GREAT BRITAIN.

EXECUTIVE COUNCIL FOR UNITED PROVINCES.

Discussion In the House of Lords.

Lord Macdonnell's Resolution.

LONDON, March 19.

A discussion took place in the House of Lords to-day on Lord Macdonnell's resolution to withhold the Royal assent during the continuance of the war to the draft proclamation creating an Executive Council for the United Provinces.

Lord Macdonnell.

Lord Macdonnell, after taking exception to the procedure adopted for the laying of the proclamation, which he contended was contrary to the provision of the Indian Councils Bill, said that the fact that the majority of the Viceroy's Council favoured the proclamation was a pure accident. No section of the population of the United Provinces, except an infinitesimally small body, favoured the proposals. The general policy of Executive Councils had never been properly discussed or determined. All reasonable ambitions of educated Indians had been adequately provided for at present and for long time, and when the time came for a change it would be better to proceed by dividing the provinces and thus relieving overburdened Lieutenant-Governors than by giving them Councils.

Lord Sydenham.

Lord Sydenham affirmed that the present was not a time for political changes, and he hoped for a postponement till they could be properly discussed.

Lord Crewe.

Lord Crewe said that the resolution was an enflaming attack on the proclamation. He was doubtful as to its exact purport. If it meant that the proclamation should be put aside until the close of the war or later, he would not combat it, although he might protest; but if it meant an appeal to the Crown for the destruction of the present proclamation, he would compel the House to divide against the proposal.

Continuing, Lord Crewe said that he could not deny the weight of opinions expressed against the proposition as it stood. Men like Lord Macdonnell and Sir John Hewett represented the highest ability in the Indian Civil Service. Each was especially able to conduct the large and complicated business of controlling a province single-handed, and it was therefore no wonder that they and other opponents of the scheme were deeply attached to methods of personal government. Personal Government carried out to perfection depended largely on the character and capacity of those carrying it through. The present Lieut. Governor was one of the most able Civil servants, and Lord Crewe had no doubt that, so far as character and capacity were concerned, no body could be found more competent to carry out single-handed the burden of governing a great state. But the charge was ever growing, and the Lieutenant-Governor, while professing willingness to continue, clearly showed that he recognised that the burden might very shortly become too heavy for one man. Various counter-suggestions had been made. Lord Macdonnell favoured diminishing the size of the province. The experience both of himself and of Lord Curzon showed that changes of this kind were a delicate matter which required very close consideration. In a letter recommending the scheme Sir James Meston pointed out that the appointment of Indian gentlemen to the Council was generally recognised as a dominant argument in its favour.

Lord Crewe did not consider that difficulties would arise over the question of religion in connection with the appointment, while the desire of Indians to achieve entry into the inner circle of Government was one which they could gratify without radically disturbing changes. This was an argument for proceeding with the measure rather than postponing it. Experience of Ireland and India had convinced him of the wisdom of moderation, although it exposed the moderate man to be assailed on two sides. He seized the opportunity of paying a public tribute to the most distinguished of the recent Indian moderate reformers, the late Mr. Gokhale. He was a man who knew how to take occasion by hand and make the bounds of freedom wider yet. Lord Crewe would not consider this postponement for a time a crucial matter, but he was not prepared to override the expressed views of the Viceroy after consultation with the Lieutenant-Governor of the United Provinces, and would therefore ask his friends to signify their dissent by voting against Lord Macdonnell's resolution.

Lord Curzon.

Lord Curzon warmly endorsed the tribute to Mr. Gokhale. Experience of seven years in India had convinced him that the best form of Government was that conducted by a Chief Commissioner. If it was a question between a Lieutenant-Governor alone and a Lieutenant-Governor and Council, he was inclined to pronounce in favour of the former. This was not a question of the employment of Indians, but of what was the best administration for the United Provinces. The Government and the Secretary for India could, after the war, lay the proclamation when there would be an occasion for a general discussion.

The motion was carried by 47 votes to 26.

The U. P. Executive Council.

Lord Crewe Determined to Establish it.

LONDON, March 19.

Lord Crewe intends to persevere with the proposal to establish an Executive Council for the United Provinces as recommended by the Viceroy as soon as the Govern-

TELEGRAMS.

ment is in a position to deal with the question which for time being has been treated as controversial. Lord Crewe will take the earliest opportunity of pressing forward the measure by all constitutional means in his power.

Territorials in India.

LONDON, March 19.

There was some discussion in the House of Lords with regard to the position of the Territorials in India. Lord Crewe promised to investigate the alleged grounds for complaint.

The "Grekland" Seized by Britain.

LONDON, March 19.

The Swedish steamer "Grekland," laden with provisions believed to be destined for Germany, has been seized off Shetlands and brought to Tees. This is the first seizure since the British blockade.

Captain Bell made a Lieutenant.

LONDON, March 19.

Captain Bell, of the Steamer "Thordis," has been appointed a Lieutenant in the Royal Naval Reserve. The King has awarded him the Distinguished Service Cross. The crew have been awarded two hundred sterling.

A Calcutta Steamer Ashore.

LONDON, March 19.

The steamer "GlenCluny" from Calcutta for Dundee is ashore at Deal. The crew state that a German submarine chased them from Beachy Head.

THE GERMAN BLOCKADE.
Torpedoing of British Merchantmen

Further Particulars.

The Fate of The "Fingal".

LONDON, March 17.

The "Fingal" was torpedoed off Coquet Island (off the Northumberland coast) and sank rapidly by the stern until she was perpendicular. The boilers burst and the ship disappeared. The largest boat got clear but the others were dragged down, and the occupants struggled in the water. Only the Captain and two others were saved.

The "Atlanta's" Attempt to Escape.

The "Atlanta" saw the periscope and steered a zigzag course at full speed, but the submarine was soon within hailing distance, and endeavoured to pick off the "Atlanta's" crew with rifles and revolvers, wounding one. The Captain, seeing that escape was hopeless, ordered the crew to the boats, and he escaped safely. The submarine set fire to the "Atlanta" but the fire was extinguished.

British Fourth Corps Congratulated.

LONDON, March 18.

Sir Henry Rawlinson congratulates the Fourth Corps on their gallant and important work at Neuve Chapelle and the magnificent behaviour of the infantry. The troops may justly be proud of the achievement of breaking the German line.

NEUVE CHAPELLE.

"Eye-Witness's" Story Continued.

Enemy's Great Losses.

LONDON, March 18.

"Eye-witness" with the Head-quarters continues his description of the battle at Neuve Chapelle. He says:—"At a moderate estimate the German losses were eighteen thousand exclusive of prisoners. The enemy's counter-attacks only resulted in great losses and the leaving of many prisoners in our hands. The enemy showed signs of exhaustion, and sometimes the attackers lay down with their hands up when we opened fire. Only once near "Port Arthur" did the Germans reach our trenches, and we instantly defeated them and pursued them, taking many prisoners. The British infantry pressed on and gave the weary enemy no rest. A brilliant incident was the storming of the houses near Pierre Mill, while a British party of fifty with hand grenades rushed a trench and took eighty prisoners. As the German resistance still weakened, entire companies surrendered, and prisoners have stated that in some cases all the officers had been killed and whole battalions destroyed. They had been without food for days. Nevertheless the Germans fought gallantly, and the strain must have been terrible. The effect of our initial bombardment can be judged from the fact that when the British approached the German trenches at Neuve Chapelle some of the survivors brawled painfully out and knelt holding up their hands, being utterly dazed. The village itself was a shamble and a medley of ruins. The remainder of the Germans who resisted made special use of machine guns in houses, there being sometimes half a dozen in one building. We had to take them successively after desperate fighting at close quarters. By nightfall, after the main battle, the German dead lay thick along our front southward of the village. There were more than two thousand bodies, and eastward of the front one of our battalions counted five hundred more. As the ground was sloping upwards we could plainly see and count the bodies. These figures do not include large numbers killed in Neuve Chapelle itself, where the bodies were buried beneath the debris nor behind the British line.

Failure of Counter-Attack.

The Germans for three days poured in reinforcements which were thrown into the fight as they came up. We, however, consolidated our positions, and the enemy's efforts were easily repulsed. Nowhere were our trenches penetrated, and our line was indeed so firmly established that the Germans ceased attacks, but developed efforts at Saint Eloi. At dusk they assaulted and occupied the village and some trenches both north and south of it. The British counter-attacked at three in the morning

TELEGRAMS.

and recaptured the village and the whole of the trenches except one post south-ward of the village.

Prisoners who had fought throughout the war say they had never experienced such bombardment as at Neuve Chapelle and many were still taking refuge in dug-outs when our infantry reached them. Others in the village were in cellars and did not realise that the British had arrived.

A Prussian Officer's Complaint.

One Prussian Officer of a particularly offensive and truculent type, which is not uncommon, expressed the greatest contempt for our methods. "You don't fight," he asserted, "you murder." If it had been honest fighting we should have beaten you. We never had a chance. There was a shell every ten yards. This feeling of resentment against the British artillery is shown by several prisoners, and though gratifying to our gunners it is a curious exhibition of the lack of judicial sense since when the tables turned and the Germans have a taste of what we have often eaten, they have the effrontery to complain.

The prisoners expressed unbounded admiration for General Von Hindenburg, who is a national hero. An officer stated that three German Princes, including Leopold Hohenzollern serving at Neuve Chapelle, and it is believed that were all killed.

Spirit of British Soldiers.

An important feature of the success is the proof given of the spirit of the British soldiers. After days of gallant fighting and exposure, and despite several losses, they displayed little signs of strain. Companies, though tired, swung cheerily through villages carrying trophies, and even those who had fought the longest were fit for anything after a night's rest.

Bank of England Dividend.

LONDON, March 19.

The profit of the Bank of England for the half-years was £652,560. A dividend of 5 per cent. was declared.

British and Indian Wounded.

Arrival at Brighton

LONDON, March 17.

Last night 582 Indian and 187 British wounded arrived at Brighton.

A thousand wounded from Neuve Chapelle have now arrived at Brighton. The arrivals last night included 236 Indians.

The Trades Union Congress.

The Chancellor on Public Houses.

LONDON, March 19.

Complete agreement was reached to-night between the Government and Trades Union Representatives. Mr. Lloyd-George announced that the Government was considering the question of limiting the hours of public houses in certain areas.

How the "Amethyst" was hit.

LONDON, March 19.

Malta.—The casualties on the "Amethyst" were sustained during a brilliant piece of work, namely cutting the cable between Kild Bahr and Chanak. She actually lifted the cable unobserved but when she started to return her presence was detected and she had to run the gauntlet of the forts on both sides of the narrows and pass through a veritable hell. She continued to draw a tremendous fire as she steamed full speed towards the entrance. She was frequently hit and had the narrowest escape.

RUSSIA.

Fire from Pryzenysl Fortress.

LONDON, March 19.

The fortress of Pryzenysl fires over a thousand heavy projectiles daily but losses of the besiegers average only ten daily. Fighting on the right bank of the Narew for the possession of the villages and dry ground is pursued with fierceness and vigour in spite of the enormous number of trenches and wire entanglement. Both sides are attacking and counter-attacking and villages change hands eight times in a day. Mitrailleuses are mounted on houses and sweep streets with murderous fire. This is followed, at night by desperate bayonet battles in which Russians display magnificent bravery.

The river Rawka has overflowed and flooded the German trenches near Doletz.

The Germans maintain a violent cannonade on the left of Pilitza. Their losses in this region since the 5th inst. are estimated at twenty five thousand.

GERMANY.

Exchange of Civilian Prisoners.

LONDON, March 19.

WASHINGTON.—Great Britain, Germany and Austria have agreed that the United States representatives shall inspect alien prisoners' camps and distribute supplies from their Governments. They have also agreed upon the exchange of civilians of military age.

UNITED STATES.

Where is the "Strassburg"

LONDON, March 19.

The "New York Herald" says the deepest mystery of the war is the disappearance of the cruiser "Strassburg." She was last heard of coaling in Danish West Indies on August 2nd in company with the "Karlsruhe" and "Dresden." The "Herald" thinks that the "Strassburg" was short of coal in that remote ocean and foundered in a storm.

TELEGRAMS.

A German Consul Arrested in America.

LONDON, March 19.

SEATTLE.—The German Consul has been arrested on a charge of conspiracy for seeking information regarding the Seattle Construction Dry Dock Company, which German suspects of manufacturing submarines for the Allies. He has been bailed in a thousand dollars. The Consul has claimed diplomatic exemption from arrest.

The British Blockading Order.

An American Protest Anticipated.

New York Press Opinions.

NEW YORK, March 17.

Most of the newspapers consider that the United States are bound to protest against the British order imposing a blockade without enforcing it by warships off the blockaded coast. But the "New York Times" points out that the fact that neutrals will be treated with greater consideration than is usual in a blockade, must influence the tone of any protest.

The American Precedent.

The "New York Sun" cites the decision of the United States Supreme Court upholding the seizure of the British steamer "Adula" by Admiral Sampson in 1898, though a blockade had not been formally declared.

INDIAN TELEGRAMS

(Associated Press Agency.)

DELHI

The Public Safety Bill.

Its Full Text.

DELHI, March 19.

The following is the full text of the Bill to provide for special measures to secure the public safety and the defence of British India and for the more speedy trial of certain offences. It is hereby enacted as follows.

1. Short title, extent and duration. (1) This Act be called the Defence of India (Criminal Law Amendment) Act of 1915. (2) It extends to the whole of British India including British Baluchistan the Sonthal Parganas and the District of Angul. (3) This section and section 2 shall come into operation at once. The Governor-General in Council may by notification in the "Gazette of India" direct that the rest of the Act shall come into operation in any province or part thereof on such date as may be specified in such notification. This act shall be in force during the continuance of the present war and for a period of six months thereafter provided that the expiration of this act shall not affect the validity of anything done in pursuance of it and any person convicted under this Act may be punished as if it had continued in force and all prosecutions and other legal proceedings pending under this act at the time of the expiration thereof may be completed and carried into effect and the sentences carried into execution as if this act had not expired.

Rules Under the Act.

Power to make rules 2. (1) The Governor-General in Council may make rules for the purpose of securing the Public Safety and the Defence of British India and as to the powers and duties of public servants and other persons in furtherance of that purpose in particular and without prejudice to the generality of the foregoing power Rules under this section may be made (a) to prevent persons communicating with the enemy or obtaining information which may be used for that purpose, (b) to secure the safety of His Majesty's forces and ships and to prevent the prosecution of any purpose likely to jeopardise the success of the operations of His Majesty's forces or the forces of his allies or to assist the enemy, (c) to prevent the spread of false reports or reports likely to cause disaffection or alarm or to prejudice His Majesty's relations with foreign powers or to promote feelings of enmity and hatred between different classes of His Majesty's subjects, (d) empower any civil or military authority to issue such orders and take such measures as may be necessary to secure the safety of railways, ports, dockyards, telegraphs, post offices, work for supply of gas, electric light or water, sources of water supply, all means of communication and any areas which may be notified by such civil or military authority as areas which it is necessary to safeguard in the public interests, (e) to enable any naval or military authority to take possession of any property moveable or immovable for naval or military purposes and to issue such orders and do such acts in respect of any property as may be necessary to secure the public safety or the defence of British India or any part thereof, (f) to employ any civilian or military authorities where in the opinion of such authority there are reasonable grounds for suspecting that any person has acted, is acting or is about to act in a manner prejudicial to the public safety to direct that such a person shall not enter, reside or remain in any area specified in writing by such authority or that he shall conduct himself in a such a manner or abstain from such acts or take such order with any property in his possession or under his control as such authority may direct, (g) to prohibit or regulate the possession of explosives inflammable substances, arms and all other munitions of war, (h) to prohibit anything likely to prejudice the training or discipline of His Majesty's forces and to prevent any attempt to tamper with the loyalty of persons in the service of His Majesty or to dissuade persons from entering the service of His Majesty, (i) to empower any civil or military authority to enter and search any place if such authority has reason to believe that such place is being used for any purpose prejudicial to the public safety or to the defence of British India and to seize anything found there which has reason to believe is being used for any such purpose, (j) to provide for the arrest of persons contravening or reasonably suspected of contravening any rule made under this section and prescribing the duties of

TELEGRAMS.

public servants and other persons in regard to such arrests, (k) to prescribe the duties of public servants and other persons as to preventing any contravention of rules made under this section and to prohibit any attempt to screen persons contravening any such rule from punishment and (l) otherwise to prevent assistance being given to the enemy of the successful prosecution of the war being endangered. (2) Rules made under this section may provide that any contravention thereof or of any order issued under the authority of any such rule shall be punishable with imprisonment for a term which may extend to seven years or with fine or with both or if the intention of the person so contravening any such rule or order is to assist the King's enemies or to wage war against the King may provide that such contravention shall be punishable with death, transportation for life, or imprisonment for a term which may extend to ten years and to any of which punishments fine may be added. (3) All rules made under this section shall be published in the "Gazette of India" and shall thereupon have effect as if enacted in this act.

Power to Local Government.

Power of local Government to direct accused person to be tried by commissioners:— 3 (1) the local Government may by order in writing direct that any person accused of anything which is an offence in virtue of any rule made under section 2 or accused of any offence punishable with death transportation or imprisonment for a term which may extend to seven years, or of criminal conspiracy to commit or of abetting or of attempting to commit or abet any such offence shall be tried by Commissioners appointed under this Act. (2) orders under sub-section (1) may be made in respect of all persons accused of any offence referred to in that sub-section or in respect of any class of persons so accused or in respect of persons or classes of persons accused of any particular offence therein referred to or accused of any class of such offences. (3) No order under sub-section (1) shall be made in respect of or be deemed to include any person who has been committed under the Code of Criminal Procedure (Act V of 1898) for trial before a High Court or in whose case an order for trial has been made under Section 6 of the Indian Criminal Law Amendment Act 1908 but save as 14 of 1908 aforesaid an order under that sub-section may be made in respect of or may include any person accused of any offence referred to therein whether such offence was committed before or after the commencement of this Act.

Qualifications of Commissioners.

Appointment and qualification of Commissioners:— 4 (1) Commissioners for the trial of persons under this act shall be appointed by the Local Government. (2) such Commissioners may be appointed for the whole province or any part thereof or for the trial of any particular accused person or class of accused persons. (3) trials under this act shall be held by three commissioners of whom at least two shall be persons who have served as Sessions Judges or additional Sessions Judges for a period of one year or are persons qualified under Section 234 and 25 of Act C 104 of the Indian High Courts Act of 1861 for appointment as Judges of a High Court or are Advocates of a Chief Court or pleaders of ten years standing.

Procedure of Commissioner:— 5 (1) Commissioners appointed under this act may take cognizance of offences without the accused being committed to them for trial and in trying the accused persons shall subject to any rules made by the Local Government in this behalf follow the procedure prescribed by the Code of Criminal Procedure Act V of 1898 for the trial of warrant cases by Magistrates provided that such Commissioners shall make a memorandum only of the substance of the evidence of each witness examined and shall not be bound to adjourn any trial for any purpose unless such adjournment is in their opinion necessary in the interests of justice. (2) In the event of any difference of opinion between the Commissioners the opinion of the majority shall prevail.

Powers of Commissioners:— 6. (1) The judgment of Commissioners appointed under the Act shall be final and conclusion and such Commissioners may pass upon any person convicted by them any sentence authorised by law for the punishment of the offence of which such persons are convicted and no order of confirmation shall be necessary in the case of any sentence passed by them. (2) If in any trial under this act it is proved that the accused person has committed any offence whether referred to in section 2 or in any order under that Section or not the Commissioners may convict such accused person of such offence and pass any sentence authorised by law for the punishment thereof.

Application of Criminal Procedure Code subject to modifications to proceedings under this act 7.—The provisions of the Code of Criminal Procedure Act V of 1898 so far as they are inconsistent with the special procedure prescribed by or under this act shall not apply to the proceedings of Commissioners appointed under this act but save as otherwise provided that Code shall apply to such proceedings and the Commissioners shall have all the powers conferred by the Code on a Court of Sessions exercising original jurisdiction.

Exclusion of interference of other Criminal Courts. 8. (1) Notwithstanding the provisions of the Code of Criminal Procedure Act V of 1898 or of any other law for the time being in force or of anything having the force of law by whatsoever authority made or done there shall be no appeal from any order or sentence of Commissioners appointed under this act and no court shall have authority to revise any such order or sentence or to transfer any case from such Commissioners or to make any order under Section 491 of the Code of Criminal Procedure Act V of 1898 or have any jurisdiction of any kind in respect of any proceedings under this Act. (2) Nothing in Sub-Section (1) shall be deemed to affect the power of the Governor-General in Council of the Local Government to make orders under Section 401 or 402 of the Code of Criminal Procedure Act V of 1898 in respect of persons sentenced by Commissioners under this Act 1 of 1872 special rule of evidence. Notwithstanding anything contained in the Indian Evidence Act 1872 where the statement of any person has been recorded by a Magistrate where such statement may be admitted in evidence in any trial before Commissioners appointed under this Act

TELEGRAMS.

If such person is dead or cannot be found or is incapable of giving evidence and the Commissioners are of opinion that such death, disappearance, or incapacity has been caused in the interest of the accused.

Rule making powers of Local Government:— 10. The Local Government may by notification in the local official gazette make rules providing for (1) the times and places at which Commissioners appointed under this act may sit, (2) the procedure of such Commissioners including the appointment and powers of their president and the procedure to be adopted in the event of any Commissioners being prevented from attending throughout the trial of any accused persons (3) the manner in which prosecutions before such Commissioners shall be conducted the appointment and powers of persons conducting such prosecutions, (4) the execution of sentences passed by such Commissioners, (5) the temporary custody or release on bail of persons referred to or included in any order made under Sub-section (1) of section 3 and for the transmission of records to the Commissioners and (6) any matter which appears to the local Government to be necessary for carrying into effect the provisions of the act relating or auxiliary to trial before Commissioners.

Saving 11. No order under this act shall be called in question in any Court and no suit, prosecution or other legal proceeding shall be against any person for anything which is in good faith done or intended to be done under this act.

The Public Safety Bill.

Calcutta Anglo-Indian Press Approval.

CALCUTTA, March 19.

The Indian Association, Calcutta, is protesting against the passing of the Public Safety Bill without discussion. On the other hand the "Statesman" says "If an act of the kind was needed in England it is far more necessary here."

The "Englishman" says "It would have been more to the credit of the Government had it passed this measure six months ago."

The "Empire" says:—There will be a general feeling of satisfaction at the passing of the measure.

The "Pioneer" believes:—It will serve the purposes for which it has been framed."

War Cable to the Viceroy.

DELHI, March 19.

The following telegram has been received from the Secretary of State by the Viceroy dated 18th March:— Reports of the brilliant French successes in Champagne, and Perthes are officially affirmed. The enemy despite all efforts did not succeed anywhere in recovering even a portion of ground lost which includes the military crest of the ridge for which they have been striving for weeks. This success of the French is important for they now occupy the summit dominating the surrounding country. The action in Champagne also is connected with the British action in Neuve Chapelle for it drew from the front of the British position considerable German forces and assisted the British to break the back of the German line. The "Eye-witness" of the British headquarters furnished further details of fighting at Neuve Chapelle and St. Elie and from this and other sources it is clear that the enemy was completely surprised. Our armies have prevented the Germans from observing concentration, especially of heavy guns and ammunition, which enabled us to deliver the bombardment which the German prisoners who had been all through the war stated was the heaviest they ever experienced. The result of attack has given great feeling to the spirits of our men and established the very important fact that in a really well-planned attack under present circumstances the enemy suffers very heavily. It is not the case as hitherto supposed that when the Allies take the offensive on a large scale their losses must be disproportionately heavy as compared with defence. Defence has not necessarily any advantage in this trench warfare provided the attack has superior and efficient artillery and the latter advantage is becoming steadily more pronounced on our side. Now that the Allies are growing in strength the Germans may begin to feel difficulty in holding such an enormous front in the west while waging a violent campaign in the east. There two combined actions in Champagne and Neuve Chapelle are notable examples. The policy of attrition on which the allies efforts are based since December and which is intended to wear down the enemy's numbers and qualities until he will no longer be able to hold the 400 miles of trenches to which he is now bound and will be compelled either to shorten it or give up the French or Belgian territory or give way at some point, in either case is furnishing opportunities for the allies to launch their main effort against him.

In the Eastern Theatre.

In the eastern front the Russians are still pressing back the Germans from before Przrasnysz capturing a number of prisoners and guns on the extreme right wing. They have apparently again entered East Prussia for a German communique mentions that the Russian attacks on Langszorgen in East Prussia, north of Tilsit, in the Carpathians. The Russian offensive also has progressed and they are again advancing in Bukovina.

The Weather in the Dardanelles Bad.

Continued bad weather has hindered operations at the Dardanelles.

Donation for Comforts to Indian Troops.

DELHI, March 19.

The Maharawal of Guagarpur has offered one thousand rupees monthly during the period of war to procure comforts for the Indian troops.

The Dindigal-Palaghat Railway.

DELHI, March 19.

The following is published in the current issue of the "Gazette of India."

TELEGRAMS.

The Railway Board have sanctioned the re-survey by the South Indian Railway for metre gauge line from Bellachi to Palaghat, a distance of 36.13 miles in connection with the proposed Dindigul Palaghat Railway.

Gwalior Maharajah at Delhi.

DELHI, March 19.

The Maharaja Scindia of Gwalior arrived at Viceregal Lodge this morning as the guest of the Viceroy and leaves to-night.

Major Champain Wounded.

DELHI, March 19.

Major Bateman Champain lately Military Secretary to Lord Carmichael is reported severely wounded in the Sra casualty list from France and Belgium.

The Hindu University Bill.

DELHI, March 19.

The Benares Hindu University Bill will be introduced in the Imperial Legislative Council by Sir Harcourt Butler on Monday next.

CALCUTTA.

A Dacoity at Tollygunge.

CALCUTTA, March 20.

The Alipore Police have been informed of a dacoity at the house of Moulvi Golam Kadar a money lender of Tollygunge. It is alleged that about 25 armed raiders entered the premises but were unable to find a greater portion of the occupant's cash valuables which he had secreted in an ash heap and eventually made off with property worth Rs. 100 only.

A Hailstorm in Calcutta.

CALCUTTA, March 20.

A short but unusually severe hailstorm in Calcutta last night did superficial damage to property over the whole area of the city. In many quarters the streets were flooded for an hour or so and vehicular traffic was stopped.

Sentenced to be Hanged.

CALCUTTA, March 19.

Mr H. P. Duval, Additional Sessions Judge, presiding over the Alipore Criminal Sessions to-day delivered judgment in the case in which Ismail Hussain, a weaver of the Gouripur Jute mill was charged with having murdered ten mill hands and seriously wounded 11 workers at the same mill and who was found "guilty" by the Jury. The Judge accepting the unanimous verdict sentenced the prisoner to death.

UNITED PROVINCES.

Over 10 Lakhs Towards Indian Relief Fund

LUCKNOW, March 18.

As a result of the appeal by the Lieutenant-Governor of the United Provinces a sum of over 10 lakhs has been subscribed by various districts towards the Indian Relief Fund. In addition, the Police and Postal services have contributed Rs. 25,000 and Rs. 4000 respectively.

PUNJAB.

The Hindustan Bank Appeal.

LAHORE, March 19.

Appeals preferred by Daulat Rai Late Managing Director and Mr. Harichand Late Manager of the Hindustan Bank now in liquidation against the sentences passed on them for falsification of balance sheet and criminal breach of trust first to the three concurrent sentences running to the total imprisonment of seven years and rupees thirty thousand fine and second to two years imprisonment for falsification of balance sheet came up to-day for hearing before Sir Donald Johnstone and Justice Shadil in the Chief Court. Their Lordships after hearing Messrs. Kirkpatrick and Oertel for the defence who argued there was no dishonesty in the balance sheet transaction postponed further hearing to the 28th instant.

The Anarkali Murder Appeal.

Sajan Singh who was sentenced to death and to forfeiture of property by the Sessions Judge, Lahore, in the Anarkali murder case for the murder of the Head Constable and attempt to murder the Sub-Inspector Mahomed Musa has appealed to the Chief Court.

BURMA.

A Rest House in Memory of King Edward.

RANGOON, March 19.

The Lieutenant-Governor this morning laid the foundation stone of the King Edward Memorial Zayat (rest house) at Hebo, in Yanghwe, Southern Shan States.

SOUTH INDIA.

Two Years for Theft of Cash Chest.

BANGALORE, March 20.

The Sub-Divisional Magistrate of Closepet has sentenced Subba, an ex-porter who confessed to the theft of a cash chest containing Rs. 3000 from a night train on the Madras and S. M. Railway in December last to 2 years rigorous imprisonment. He secreted himself in the Van at Closepet station about 2 A. M. and as the train climbed a gradient he pushed the safe out, jumped after it, and forced it open single-handed. His lavish style of living in his village soon after led to suspicion and his arrest.

TELEGRAMS.

A Protest Against Liquor Bars & C.

BANGALORE, March 20.

A public meeting is called for Monday to support a memorial presented to the Deputy Commissioner protesting against Liquor Bars, gambling tables and the nautch.

The Industrial Exhibition.

At the forthcoming City Municipal Industrial Exhibition the chair will be taken by Mr. Changiah Chetty.

The Late Hon'ble Mr. Gokhale.

Enthusiastic Meeting At Hyderabad.

SECUNDERABAD, March 19.

A remarkably enthusiastic meeting was held at the new Hyderabad Town Hall to-day to express Hyderabad's sorrow at the death of Mr. Gokhale. Colonel Pinhey, the Resident, presided. There were about 1,000 persons present. Eloquent speeches paying handsome tributes to the late statesman were made.

Colonel Pinhey said Mr. Gokhale was not only a great statesman and diplomatist but an absolutely selfless and most loveable man in private life. The only two Indians, as far as he could recollect, who exercised anything like the same degree of influence as statesmen were Sir Sayyid Ahmad and Sir Salar Jung.

Mr. R. Glancy, I.C.S., Finance Minister, in a forcible speech, proposed the resolution expressing profound sorrow at the death and their high appreciation of Mr. Gokhale's service to the country and the Empire. Nawab Faridoun Jung Bahadur seconded in an able speech and Mrs. Sarojini Naidu, the poetess, Dr. Alma Latif, I.C.S. and Moulvi Abdul Kayum, supported the resolution in eloquently touching speeches.

Mrs. Mallanna proposed, in fine terms, the resolution to communicate the meeting's decision to the bereaved family and the Servants of India Society. Mr. N. G. Welinkar seconded feelingly, and the resolution was supported in long speeches by Mr. Mahomed Hassan Bilgrami and Mr. R. S. Naik. Magnificent speeches followed by Mr. A. Hyderi, M. A., Rev. F. Lamb and Rai Bahadur Varadaraj Mudaliar in support of the final resolution to form a committee to take measures to raise a permanent memorial.

The meeting lasted 2 1/4 hours, all the principal State officials being present.

Increase made in the Price of Blue Gum Fuel by the Forest Department.

OOTACAMUND, March 19.

The Forest Department has raised the price of blue gum fuel to Rs. 8-8-0 per lot of 1 1/2 tons and the private suppliers have also considerably raised the price. The forest department argues that the rise of price is necessary due to the cost of cartage. Nevertheless private suppliers so far have been able to maintain the price of firewood for many years at Rs. 2 per cart load of 1100 lbs and have now raised it simultaneously with the action of the forest department. The Government originally sold this wood at Rs. 6-8-0 per lot. The rise of price of fuel is viewed with concern by the general public and it is likely to have the effect of a rise in the price of other commodities particularly of bread which is selling at the abnormal rate of 8 loaves per rupee.

Mysterious Disappearance of a Brahmin Forest Range Officer.

TINNEVELLY, March 18.

News is to hand of the disappearance under somewhat mysterious circumstances of a young Brahmin name P. K. Subramania Iyer, a member of a highly respectable family of Tinnevely who is employed as Forest Range Officer in Tirupattur Taluk, Salem District. It would appear that about 6 weeks ago the Ranger went into camp with his District Forest Officer about 10 miles from his headquarters. One day he left his office to have his food and was not seen or heard of since. Enquiries were made for this missing man and his relatives here were apprised of the disappearance and a vigorous search made for him has so far proved futile. It is stated that there were some allegations against him and a prosecution was proposed though actual proceedings were instituted only after his disappearance. His clothes shoes and a razor were found in the forest and there is a strong suspicion of foul play, the theory of suicide being generally discredited. His cousin has wired to the authorities at Salem praying for a careful enquiry into the circumstances connected with his disappearance (Censored.)

SIND.

Celebration at Karachi.

Of the British Victory at Neuve Chapelle.

KARACHI, March 19.

In Karachi the capture of Neuve Chapelle is regarded as a great victory of first class strategic importance and as inaugurating in strength the spring campaign in France which is to turn the tide of the war irresistibly against the Germans. To celebrate this victory the military authorities to-day hoisted at full mast the flags of the principal Allies outside the Brigade Office. The French Consulate made a similar demonstration. The Karachi Municipality ordered the flags of the Allies to be floated all day over the Municipal offices, markets, schools, and other Municipal buildings.

The "Sind Gazette" regards the victory at Neuve Chapelle as indicating that Kitchener's Army is already at work in the field and that the great campaign of 1915 has begun.

LAHORE.

అనార్కలీ హత్య కేసు

ముద్రయి అప్పీలుచేసినట్లు.

లాహారు మార్చి 19:— హైదరాబాద్ నుండి వచ్చిన హత్య కేసు సబ్ జడ్జి కుమారుడు హత్య చేయి యత్నించినందున కై నెవ న్యూజ్ జడ్జి గారు మరణశిక్షను విధించిరి. మరియు ముద్రయి ఆస్తి దొరతనమువారి స్వాధీనముచేయబడినది. దానిమీద ముద్రయి యిప్పుడు చీఫ్ కోర్టుకు అప్పీలు దాఖలుచేసికొనెను.

హిందూస్థాన్ బ్యాంకు అప్పీలు.

లాహారు మార్చి 19:— హిందూస్థాన్ బ్యాంకు కిది

వరకు, మేనేజింగు డైరెక్టరుగనున్న డౌలత్ రావు యను నతడును, మేనేజరుగనుండి హాజీర్ ద్రుడను నతడును, తప్పు లెక్కలను తయారుచేసినందునకును, సామ్యును అపహరించి సంపాదనకును, శిక్షింప బడిరి. ఈ బ్యాంకింగుడు లిక్విడేషనులో నున్నది. ముద్రయి అప్పీలు చేసికొనగా, చీఫ్ కోర్టులో జప్తిను నాచిలారు. సబ్ దొనాల్గు బాగ్ ప్రసగార్లు విచారింపుచున్నారు. నిలవ పురములలో దగాయేమియు లేదని. క్రికుపాట్రికు, పెద్దలుగారు ముద్రయిలు పక్షమున నడించిరి. తరువార విచారణ 28 వ తేదికి నాయదా చేయబడినది.

ఎనుత్తయ్య యుద్ధనావ

లండను మార్చి 19:— మార్చి— కిలిరు బహుకును

ఛానకుకోటలనుద్ధృప్తచేయున జలసంధియందు నిటిలోనేను బడిన తెలిగ్రాఫ్ తీగెలను, సరికి చేయుచుండగా, ఎనుత్తయ్య నావలలోని వారికి దెబ్బలు తగిలిని. శత్రువులకు తెలియకుండనే ఈ యుద్ధపుటోడ సరిగతీనను నిటినుండి వైకితీసినిది. కాని తిరిగివచ్చుటకు బయలుదేరినప్పుడు, శత్రువులకు గొప్పనికోట లోనుండి ఫిరంగులను వేసిరి. అగ్ని వర్షములో నేగముగ పరిగెత్తుకొని రావలసినచి: యుద్ధనావకు చాలసాదము, దెబ్బలు తగిలి, ప్రమాదములు తప్పినవి.

క్రొవ్రభ్యుగారి నిశ్చయము.

లండను మార్చి 19:— సంయుక్త రాష్ట్రములకు కార్య

నిర్వాహక సభ నోకదానిని, యేర్పాటు చేయు విషయము వివాద గ్రహముని పార్లమెంటువారు ప్రస్తుతము ఆపియుంచినారు. కాని, దొరతనమువారు దీనిని చర్చించుటకు వీలయిన సీటియందున్నప్పుడు ఆలోచించుచు. క్రొవ్రభ్యుగారు తమ సామర్థ్యమునంతను వినియోగించి, త్వరలోనే దొరతనమునా కివిషయమును యోచించుటకు చేయుదురు.

వర్తక సంఘసభ.

లండను మార్చి 19:— వర్తక సంఘసభి తినిదియును, దొర

తనమువారును కలిసి చేసిన యాలోచనలలో ఒకరినొకరులను ఒకరు ఆమోదించిరి. కొన్ని ప్రాంతములలోని సారాయి దుకాణములను తెరచియును కాలపరిమితిని నిర్ణయించు విషయము దొరతనమువారి యోచనయరెప్పుడునీ, లాయరు బాజ్ గారు చెప్పిరి

మూడు నావలు మునిగిపోవుట.

లండను మార్చి 20:— బార్డెల్సు జలసంధియందు కాక్

ప్రాంతికోటిల కోటలమీద ఫిరంగులను గాల్యుచున్న (ఫ్రెంచి యుద్ధ నావ "బాలెట్" ఒక లేటునున్న మయనకు తగిలి మూడు నిమిషములలో మునిగిపోయెను. అందలి నావికులందరు నావలోని కుపాకీకుండు చేరుటవలన మృతిచేసిరి. ఈ కోటలమీదనే కాల్పుచున్న ఇంగ్లీషువారి యుద్ధనావలు "ఇ లెవిస్ అబిల్" "బ్లైక్" అను నావియు నిట్టి మినులచే తగిలి మునిగిపోయినవి. కోటలనుండి విశేషముగా గుండ్లుబారు చేయబడిన ను యీ రెండు నావలలోని నావికులు చాకకుండ సతర బ్రిటిషు నావలవలన కాపాడబడిరి. ఫ్రెంచివారి యొక యుద్ధ నావ "గావోయిన్" యనుదానికి ఫిరంగిగుండ్లు తగులవలన నష్టము సంభవించినది

Three Battleships Sunk.

By Floating Mines.

LONDON, March 19.

11-35 P. M.—The Press Bureau announces that in the course of a general attack on the forts in the narrows in the Dardanelles the French battleship "Bouvet" struck a floating mine and sank in three minutes. Almost all hands were lost owing to an explosion on board. Floating mines also struck and sank the British Battleships "Irresistible" and "Ocean." Practically the whole of their crews were removed despite hot fire; while the "Gaulois" was damaged by gunfire

పత్రికా కవిత్వము

(ఒక కొన్ని వ్రాయుచున్నాడు.)

అంధగ్రామ దినదినమువృద్ధిచేయుచున్నదనుట నిర్వివాదాంతము. అంధగ్రామ చారిత్రమునుబట్టి తద్వ్యాప్తయము పత్రికాముఖమునచాలావృద్ధిచేసినదనుటనుకూడా తెలిసికొనగలము. అట్లేయినచో అంధగ్రామమున పత్రికాముఖమున పెరుగుచు నేయున్నది. ఏతెలుగుపత్రికనైనను అంధగ్రామము, ఒకగీతమో, యొక వివర్ణనమో, యొకవివర్ణనకథమో, మరియొకవివర్ణనమో, ప్రతి దానియందును చదువుచున్నాము. పేర్కొనబడిన వానిలో మొదటిదగు గీతమును గూర్చి కొంచెముగఁజెప్పటంకొన్నాము మొదటిది. ప్రపంచమున బహుమన్న పద్యములఁ జూచిన వివిధవిషయములఁగూర్చి వ్రాయుచున్నవని తెలిసికొనగలము. ప్రతివిషయమును కవిత్వమునకుఁదగునా యనుచు చర్చనీయము. తుదకు కాదని చెప్పకలసి వచ్చుచున్నది. కొంత రిద్దఱి అను నొకయాంధ్రవివర్ణనకు పద్యవిషయములఁ జెప్పుచుటలో సిక్రిందివిధముగ వ్రాసియున్నాడు. "The Matter and diction of this French poetry seemed to me characterised not so much by poetic thoughts, as by thoughts, translated into the language of poetry." ఈపద్యమునందలి విషయము, ప్రతియు, సంతకాగవికాభావసంపన్నములు గాక, కావ్య భావముల బహుత్వంబున కేవల భావములే యున్నట్లు కానొచ్చెడిది. అది తెలుగునాటకము. అట్లే విషయములలో కొన్ని పద్యవిషయములు మరికొన్ని పద్యరూపముగ వ్రాయఁబడిన విషయములు. వీరితో గొంతవంతు పద్యమున కన్నివిషయములును తగవని యొప్పుకొనవలసి వచ్చుచున్నది. ఏతద్విషయమై చర్చ మొనరించిన బాహుళ్యమును, కావ్యనింతటితో దీనివదలి ప్రస్తుతమునకు వచ్చెద. ఇప్పుడు ప్రతిదినము మనము చూచుచున్న పద్యవిషయములలో మూడు వంతులు చెందవలసివచ్చినట్లు చెప్పవలసి వచ్చును. అందుకావ్యము తెలుగునాటకము గూర్చియు కాక పోయినను అంధగ్రామమున ప్రతికావ్యమున దానినితెలిసివెంచినదనుట సందియములేదు. అంధగ్రామమునందలి అట్టి అభ్యుదయము ప్రచారము మొదలు. దానినిననుకరించి మనవాడుకూడ నట్టిప్రయత్నములు చేయవలసి. కావ్యనిర్మాతలకు, ఇట్టి విషయములు కవిత్వమునకు గురవలసి నిట్టివి తగవనియు తెలిసినంతవరకు అభ్యుదయవిప్లవమును గ్రుడ్డిగ బయలుపెడలుచుండవలసినదే. ప్రతివిషయమును గూర్చియును పద్యముల వ్రాయుచున్నవేమో గాని యా పద్యము కవిత్వములో నొకభాగముకాదని నానమ్మకము. విషయము క్రొత్తదియే యుండవలెనను నియమములేదు. సామాన్యముగ మనము ప్రతిదినమున జూచుచున్నదియే కావచ్చును. అవిషయమును చూచినంతనే ప్రతివానిని ధార రావననము లేదు. అట్లయిన ప్రతివాడును కవియగువాడే, అట్లుకాదు. ఒకగులాదిత్రావునే తీసికొందము. ఇదిప్రస్తుతము, దీనిరంకు నేత్రానందకరము; వాననయామిక్కుటయను శిశోవాక్కులిగింపదు. బొత్తుగతేకపోలేదు. మధ్యస్థములు హృదయంగమముగ వున్నది. భగవంతు డిట్టి యాత్మార్థమును మునుపపురించెనా? దానినుండి మనము నేర్చుకొనవలసినసంగతు లనేకములున్నవి. మొదలగు ననేక విషయములు కవియైన వానికా పుష్పములఁ జూచినంతనే యుద్భవిల్లును.

కాని వీరిలో నొక్కయంశమైనను తెలియకుండ నెందరుశ్రీలు దానిఁదలల ముడుచుటలేదు? ఎందరుపురుషులు కందుకవివరముల ప్రదర్శించుకొనుటలేదు? కావున విషయము ప్రతిదినము మనము చూచుచున్నదియు ప్రమాదములేదు. ఒక్కతేకపోవుటయేగాదు. అట్టి సామాన్యకథలు నసామాన్యముగ చూపగల్గిన కవికి ముఖ్యముగ నుండవలయును. ప్రతిదినమును పత్రికలకు వ్రాయుకవు లట్టికవి తమకున్నదని సంతసించుచుండురు గాఁబోయి. నేను కవినిగాను, పద్యమెట్లు వ్రాయవలయునో నాకుఁ దెలియదు. వారియుద్దేశములఁదప్ప గఁజెప్పినట్లయిన తీయియింతురుగాక. కవిత్వవిషయమును కనుగొనినంతనే కవి కావే ముద్భవిల్లును. దాని నిర్వికారతేక వెల్లరచును. అట్లుచచ్చినపద్యము పద్యమనిపించిపోను. ప్రత్యేకము, కవిత్వమునకునే వాడఁబడుచున్నది. పత్రిక, కలము, కుర్చీ, బల్ల, సిరాబుడ్డి, మొదలగునవిగూడ కవిత్వాంశములేనవి. కవిత్వమున కెట్టియర్థ సంభవించె! పత్రికాముఖమున వ్రాయు కవిత్వములా? పత్రికాముఖమునకుఁగలక మాపాదంపఁజేయకుడు. ఇదివరకు తెలుగు కవిత్వమున నున్నదని కొందరు వెక్కిరించు కళంకముల కేవల

మంచుకొనవలసి వచ్చుచున్నదేమో? నూతనకళంకముల కేవల తెచ్చివేట్టెదరు. విషయప్రవాణంబున మిథ్యప్రకారము వ్రాయుటకుఁ బూర్వము చూచుకొని చూచుకొని వ్రాయుటకు. అంత మున్నామున్నచూచుకొని పరీక్ష నేయును. పద్యములు వ్రాసితిమని తృప్తికొందకుడు. ప్రతివాడును కవియగుటకు ప్రయత్నించిన గాఁబోయి. అట్లయిన ప్రపంచమునందు కవియనునె యుండెడిది. ఇప్పుడు పత్రికాముఖమున వ్రాయుచున్న కవులగూర్చి కూడ కొంచెముగఁ జెప్పవలసియున్నది. వారనేకవిధములుగనున్నారు. అన్నివిధముల వారుకూడ కందనీయులేకాని వారలలో స్వల్పసంఖ్యాకులుతప్ప తక్కువవారలందరును, — అట్టి చెప్పిన కొంతమందియేమోగాని చెప్పకతప్పదు — కవియను నామమునకుఁ దగరు. వారిలో ననేకులు పద్యములవ్రాసె నని పించుకొనుటకును, తమమేకకాద నచ్చునెంచుకొనుటకును, వ్రాయువారుగా నున్నారు. వీరు కేవలము ముక్కుపచ్చ లారని బాబులుగా నుపేక్షనీయును. ఆయన నొకమాటచెప్పక తప్పదు. ఇట్లు వ్రాయుటవలన తమకాక, భాషామత్తలికొనాడ నసకార మొనర్చుచున్నారని నీక నట్టిప్రయత్నముల నుండి విముఖులయిన బాగుండునని వారికి నెలకొనియున్నదియున్నది. మరికొందరు కలహాస్తియులు, తమకొంతమంది పద్యరూపముగ వ్రాసియున్నారు. పత్రిక లట్టిహాస్తియులకు నాపింపఁబడినవి కావుగాన ప్రతికావ్యములు తమకవ్యమును తమ రెగినవాడైన నీకలహాస్తియులవాద యుండదు. ఇంక కొందరు వృద్ధకవులే యూరుకొనేక, యొల్లివలననో లేక మరియేకారణముననో అప్పుడప్పుడు నోరుతెలుచుచున్నారు. దుర్గంధముచే పాతకప్రపంచము ముక్కులమాసికొనుచున్నది. వారికొకమాటఁజెప్పకతప్పదు. తత్కావ్యము వారు సంపాదించినవంతఁకొద్దియు నీనూతనప్రయత్నములకు ధారపోయవలసి వచ్చును. కావున వారిమార్గంబు వారేకాపాడుకొనుట మంచిది. ఇట్లులే వీరిలో ననేక విధములవారు గలరు. ముగింపవలసిన కాలముచచ్చినది. కావున దయచేసి పత్రికలఁగవిత్వము వ్రాయు బానువారు తమయోగ్యత నెంచి, కవిత్వయోగ్యత నెంచుచు భాషానేకతయనుచుండునని నమ్ముచున్నాను. కుటుంబకాక మాటచెప్పి విరమించెద. ఇటీవల కొన్ని దినములనుండి ప్రతిదినమును గోల్లేగారివాడ పద్యముల నాంధ్రపత్రికయందు చదువుచు నేయున్నాము. అట్టిప్రాయశ్చదును అందవచ్చుననిగాని వానిలో నొక్కటి రెండుదక్క మిగిలిపద్యములన్నియు నీరసములు. పద్యముఁజదివినవెంటనే ఇట్టిమనోనియును పోయినా! యని కన్నీరు నింపవలదా! పాతకప్రపంచమునట్లు వివశులను చేయనివాడు నిజమయికవి కానేరడు. నామందమిదికొంచెము బాగుగనున్న పద్యమొకటి యనునదిని యింతటితో విరమించెద.

ఉ॥ ఏమనవలయునచున యింపఁగనించుకయైన మాకు నోరాడవత్తలి! తత్తమని నాత్మజునెన్నరించుకొందుఁడో నాకును వీచిచారయక! నుతులందరు దిక్కులేక యాభాషుచు నున్న చారు తయోనలు వీరవోనఁ దల్లిగో!

ఒక హిందూయోగిని

రంగవోలు డిస్ట్రిక్టు మున్నబు సి. రంగ నాయకులు గారు 14-8-1915 న నాంగలపత్రికల కిటులు వ్రాసి.

ఫిబ్రవరి 28 వ తేదీన ఒక శ్రీ సన్న చూడవచ్చినది. ఆమె తాపసికల నుండెను. మూఢాచారపరులను వంపించి జీవించువారిలో నీమె యొక్కతె యని నేను తలంచి నే నామెను నిరాదరించితిని. ఆమెగూడ నాతోమాటాడగోరలేదు. కొంతవారమున నొకలేడిచర్మము వేసికొని కూర్చుండి ఏమో జపించుచున్నట్లుండెను. క్రమక్రమముగ మాయుంటియగువాండ్లకామెట్లుగోరకభావము కలుగసాగింది. ఆమెదగ్గర సాక్షి మియునులేదు. చిన్నపెట్టె మాత్రముండెను. దానిని మేమందరమును పరీక్షించితిమి. 18 గోజులు ఆమె మాయంట నిరాహారమున జలసానమైన చేయబడెనుండెను. నిండు యింట నువసంపరాదని యింటి శ్రీలు బలవంతపెట్టుటచే మొదట కొన్ని గోజులు దినమున కొక్కసారి కొక చిన్న పంచపాత్రకు నీళ్లలో కొద్దిగా సాల జొట్టువేసి ఆమె పుచ్చుకొనుచుండెను. కాని ఆహారము తినకుండుటవలన తన కెట్టిలోలును లేనిది ఆమె మాట నమ్మకము కలిగించిన పిమ్మట దానిని కూడ మానివేసినది. ఆమె యత్తధికముగు నుల్లాసముతో మెలగుచుండును. ఆమె మిక్కిలి చురుకుగ నడుచును. ఆమె దినమునకు 2 సార్లు

స్నానముచేయును. నోసటవిధానిని భజించును. అనుదినమును కొద్దికాలము ప్రాణాయామ ప్రార్థనాదికములయందు కుదురును. అదిదేని యోగాభ్యాసమయ్యుండును. తక్కువ కాలమంతయును కలలతో చిత్రసంభాషణముచేయుటయందు గడుపును. ఆమె కలవేడి. అనుగడలనిన ప్రశ్న నకుగకము నేచెప్పును. గతమును గూర్చి చెప్పిందంతయు దృష్టాంత మిచ్చినది. భవిష్యత్తిష్టమములు అచ్చటత మియ్యవలసి యున్నవి. 10 గోజుల క్రితము నాతో నామె నెల్లూలో మీ బంధువుల కడ గొట్టు బిడ్డని పోయినదని చెప్పినది. మూడవనాడే దనిపోయినట్లు వారిదద్ద నుండి యుత్తరము వచ్చినది. ఒక బాలవితంతువు వగర్చువలన చాల బాధపడుచుండగ నామె తనచేతితో స్పృశించిన నలము కొంచెము త్రొగనిచ్చినది. తక్షణమే ఆబాధ యువశబిందినది. ఇట్టి కథ లామెకు కలవు.

జాలి మత వివక్షత లేకుండగ కొన్ని కేలయంది కేలల కన్నదానము చేయుత్రత మామెప్పునియున్నది. అందులకు భవముగోర కనరిచెంతైన పోయినచో వారు తన్నొక మోస కత్తెనుగా తలంకునని, ఆమె నావలన నొక యోగ్యతా పుత్రమును బడెను నోరచ్చి తినని నాతో చెప్పినది. ఆమెభక్త నలు సేజ్జీలునుపదేసి మృతినొందెను. ఆమెకు కొంత సోమకలదొనూడ నాకీవల తెలిసినది. ఆమెదగ్గర కిడ్లలు గలరు. వారిప్పుడామె మిత్రులయింటికి నెల్లూరు వెళ్ల యున్నారు. మూడుసంతకములు గూడ నాహారమును తినకుండ నుంటిని యామె చెప్పినది. నేను చూచినదానినిబట్టి నాకదివింక కనబడలేదు.

18 గోజులెట్టి యాహారమును తినకుండ నుండెని నేను దృఢముగ చెప్పగలుగుదును. నేను పరీక్షాకము బాగుగాక తతో గమనించితిని. నాకట్టి విషయములయందు నమ్మకము లేకకు. నా పుత్రికలుగూడ కొంతవరకు విద్యావతులు, జ్ఞానవతులునై యున్నారు. వారి యభిప్రాయములు గూడ నా యభిప్రాయముల నేపోలియున్నవి. వారునిరంతరమెచెంతనే యుంచురు. పరీక్షించు నానక వారికూడగలరు. ఆమె కతర విధమున సాహారమునకాళములేదు. ఇతరులు తెచ్చియిచ్చుట గృహద్వారమున భటులు కాపుండుకతమున నెట్టియనకాళము ను లేదు ఆమె ప్రకృతిశాస్త్రము నోడించినది. నేకాక నైద్యున కామెకమాసితిని. అతడామెను 4 దినములు పరీక్షించి ఆచ్చెరువు నొందెను. ఆమె ఆహార మేమియు తినకపోయిననుగూడ చాల నుత్సాహమును కనుపరుచుటను బట్టిచూడగ నట్టి యుత్సాహమును బొందుటకు మూఢాచారము అందెయుండవలెనని నాకు తోచుచున్నది. దివ్యతేజోవిలసితముగు సోమనదనమును సంపూర్ణాగ్రహంతముగు నామెకేరమును బట్టిచూడ మనము తినునట్టి ఆహారము దినకుండినను కేరము జీవసత్వములను బొందుటకు దురయొక వారికిలదని తోచుచున్నది. నేను యోగము నం దట్టికత్తెలకలవని వింటినిగాని నేనింతవరకును చూచి యుండలేదు.

నేనిటుల వ్రాయుటవలన నెల్లవానికిని నామాటల యందు విశ్వాసముకలుగుట కష్టమని నే నెరుగుదును. కొందరు కొన్ని విషయములను నమ్మెదరు. కొందరు బొత్తుగా నమ్మునే నమ్మరు. కొందరు స్వయముగ చూచిననుగూడ నైంద్రజాల ముందరు. కాని ఇందులకు సమాధానమును హిందూకొరితో కొంత విద్యయు అనుభవములతో జ్ఞానమును ప్రకృతిశాస్త్ర పరిచయమును లభా కొకడు మానవసంఘమున కేకకుపరచిన విషయములను కేవలమును విశ్వసించువంతులు యుక్తియుక్తిము కాదు. నేనిట్టి విషయములను విన్నంతమాత్రముననే నమ్ము వాడనుగాను, నే నింద్రజాలమును బడితిని తలచుట కవకాశ ములేదు. నేను స్వయముగ చూడగల యద్భుతమునకు పాత్రుడ నైతిని. మీలో నెవరైన నటులచూడ గోరయు నవకాళమును గలిగినవారున్నచో, చూడ వధ్యంతరములేదని ఇండియను కేట్రీ యట పత్రికయందు ప్రకటింపబడినది.

నోటి ను.

ప్రస్తుతము కాకినాడ, కాపురముకు మల్లాది దక్షిణా మూర్తి శాస్త్రి గారు చాలాకాలమునుంచి మత్స్యరంజనండా నున్నారు. ఆయన వ్యవహారము చేసుకొనే సీటిలో లేరు. నేను ఆయన అభిధిక్తిమేజరు కుమారుడను. సదరు మల్లాది దక్షిణామూర్తి శాస్త్రిగారితో యెవరు యేదిధమయిన వ్యవహారము జరిపినా అది చెల్ల నేరదని యిందుమూలముగా తెలియ పరచడమైనది.

మల్లాది విశ్వనాథశాస్త్రి.
బూడెంటు, రాజమండ్రి.

అమ్మవారి జాతర.

[నూగంటి బాపినిడుగూరు-కాకినాడ.]

కాకినాడయందు ప్రతివత్సరము దినమున అమ్మవారి జాతరయని పేరువెట్టి ఆ బాల గోపాలము సంతసమున మగ్నమైయుండగా, స్వప్నలోని ప్రతివస్తువు పితా నూతనవత్సరముకంటి వచ్చినదని సంతోషించుచుండగా, నోరులేని బంధువులను బలమయ్యువాడుక గలడు- ఇత్యధా ప్రేమలను యొక్క యొక్క వివక్షణభావమును గలిగియుండి, నిజమైన ఆత్మమున "మానవుడు" అనిపించుకొన వురువపుంగవుం దెవ్వడును మనచికాయలు అపరిమితతలన వచ్చుననిగాక అమ్మవారి యాద్రావముచే వచ్చునని తెలుపడు. ఇది యిరువదయవ శతాబ్దము. ఈ శతాబ్దమున మనము గాఢనిద్రనుండి మేల్కొనిచిన సమయము. వివాహవిధి, మగ్గవిశ్వాసములను నెలవీయవలసికాల మిది. అమ్మవారి మాటల నాడెదమేనీ, విద్యాభ్యాసమున, భావమునును వికసించుచే నిట్లు మగ్గ విశ్వాసవిధులు మైతి మని వెల్లడింతురు.

మనదేశమునందుండు అంధకారము క్రొత్తగ నడుగంటలేదు. చదువులేని చిల్లరబాలులనాడేగాక, చదువుగల బ్రాహ్మణోత్తములుగూడ నిట్టి వెద్రోవల బోవుచుండుట నెంతయు బాధకమునగు సంగతి. కాకినాడకు వెద్రోవిన బోధకులు నొకరు కనిపించుట గొప్పకారు. మగ్గ వివాహము వివాహములను, వివాహవిధియు మూలచేతనుచేయు శిశువులను బంధించుటయే వివాహవిధి. ఈయన మన దేశమున వివాహవిధిని చిత్రముగా యొందక దిగియున్న వివాహవిధి, భారతదేశపు చిత్తును. ఇట్టియధ్యయన సిద్ధమయిన విద్యార్థి నేరకున్నా మేము నే బాప్యత్య దేశముల కరిగి, నానావిధ నానాంశములను బ్రాప్తింపగ ప్రయత్నించుచున్న కవులందల సాంబరణరావుగారు నాయకులయిరి. వీరి యధీనమున విద్యార్థులను సంగమముగ చేర్చి జీవనాంశ తిర్చించుటకు ప్రయత్నించుచు. మేముందలిను నీ నాల్గవినములను తెలిసినను సంక్షిప్తముగ తెల్పెదను. "అహింసా పరమోధర్మః" అను నర్థమును బోధించు 7000 కవితలును నచ్చువేయించితిమి. మానవజీవ, భూతజీవ, నర్తకజీవ, భగవంతుని యని వ్రాయబడిన పదకములను తయారుచేసితిమి. వానికన్నింటిని ఆయుర ఆయుర్యములను గూర్చి తెల్పెదను.

కాకినాడ:-	రూ. అ. పై.
విద్యార్థులకుండి	12-4-0
తదితరము	1-0-0
మొత్తము	5-0-0
రూ.	18-4-0
మ్యము:-	రూ. అ. పై.
కవితలు	11-8-0
మట్టలవా	2-12-0
కంబాలు	2-5-6
రూ.	17-9-6
మొత్తము	రూ. 0-10-6

చతువుల మొత్తము యననొక కవితను వాడుచు శివరాత్రి నాడు ఉదయము 6-30 గంటలకు బయలుదేరి జగన్నాథపురము వరకు వెళ్ళి, ఆయనదయము, కామరాజుమామంతరావుగారు, పి. వెంకటేశ్వరరావుగారు, వీ. వి. గారు, ఇప్పగంటి సుబ్బకృష్ణయ్యగారు, మాకాలేటి యానాధ్యాయులగు యశ. వి. నువ్వా రావుగారును అప్పగంటి సుబ్బకృష్ణయ్యగారు. ఆనాటి సాయం ప్రేమ రామరావుగారు కావలిపేట వెళ్ళితిమి. డి. వెంకటేశ్వరరావుగారు మాకు. ఆదివారమునాడు ఉదయము, సూర్యారావుగారు, పేదరాజుగారు కలిగితిమి. అప్పగంటి భగవద్దత్తయ్యగారు, గ్రంథికత్తయ్యగారు, సంఘసంస్కర్తలను ఆగి ఆదివారమునాడు రామరావుగారు, పేదరాజు రామస్వామి డి. వి. గారును మాకు. ఆనాటి సాయంత్రము ముఖ్యత్వమును బహుమతిగా, చాలమంది యావనము వచ్చిరి. మనస్సుకరగిన మరకొందరు మాకు సాయముచేసిరి. డి. రామకృష్ణరావు యం. వి. ఎల్. డి. గారును, ఆదివారమునాడు రామరావుగారును, మనస్సుకరగిన మరకొందరు. సి. వి. అన్నారావు, డి. వి. గారును, సి. భిమసేనరావు, డి. వి. గారును, పేదరాజు రామస్వామి, డి. వి. గారును, అతిథి సూర్యనారాయణగారును ఉల్లిగము నుండికొనిరి. ఆరాత్రి మాజీలాతరు బొమ్మలు నాంపరణము. స్వప్న విచిత్రమును బాలు బొమ్మలను, అత్తయ్యయ్య ఆనందిమును గలగజడడి బంతువులను ప్రదర్శించుచు, పేదరాజు రామస్వామి గారు

కనుల విందుచేసిరి. సోమవారమునాటి యందయము జగన్నాథపురమున కవులందల సాంబరణరావుగారు రువ్వసిందిరి. ఆసాయంకాలము వి. రామకృష్ణరావు, ఎం. ఎ. ఎల్. డి. గారును, సి. నారాయణరావుగారును మాట్లాడిరి. మంగళవారమునాడు దయము వెడ్డికపేటపోతిమి. అప్పగంటి మామంతరావుగారును, వడ్డాది సత్యనారాయణగారును, సి. హెచ్. రామచంద్రరావుగారును, డి. ఆప. ల నరసింహ స్వామి గారును, డి. దేవలక్ష్మిగారును, పేదరాజు రామస్వామిగారును, రాపాక కామధర్మము గారును, కామరాజు మామంతరావు గారును, కవులందల సాంబరణరావుగారును మాట్లాడిరి. ఈనాటితో మానేస ముగిసిరి మామంతరావుగారు నెరవేరిరి. ఎంతమందినో యాకర్షించినది. కోమలహృదయుల మనస్సుల గరగించినది. కలనాల్గుల మనస్సుల గలవరవెట్టింది. కాకినాడ నంతటిని తిర్కములో వెట్టింది. చింత మంచిచేసినది. బంతువులను గొప్పవారు బహుత్వం పడిరి. ముందచేయబోవు వారు ముక్కుపై ప్రేమచేసి కొనిరి. కార్యము నెరవేసెప్పటికి తప్పని యొప్పుకొనుచున్నారు. ఒక్కసారి మామంతరావుగారు బంతువుల చెవులను కొంచెముగోసియు, గోళ్లను గిల్లియు మనస్సులను దృఢీకరించుకొనిరి. ఎన్నియో సంకల్పరములనుండి నాలుకొనియున్న యీ పరిణామ ఒకడినొకరి పోరు-ఇంకను ప్రయత్నము చేయవలెను. మానవజీవ చేసిన ఫలముండకపోదు.

ఓ ఆంధ్ర దేశీయలారా! మదియందరులారా! యీ అభావదేశము వెడలగొట్టుడు. మనమప్పుడున్న తేజోవమున కలనడరుము. అమ్మవారి యీ భక్తియే! మాత యిటువంటి ప్రాకృత్యమును జేయ నిచ్చగించువా? దానిప్రాణమెంత కొట్టుకొనుచున్నదో? మనము బుద్ధిలేనివారము సరికదా, తెలివైనవారి వెట్టికూడ చంపుచున్నాము. వామర జనలకు బోధజేయ మొదలువెట్టుడు. వినువారి చెవులు వినుకుండెందు నటుల బోధింపుడు. మానవజీవ జేయుటకును, నర్థలలో మాట్లాడగలసి యవసరములేదు.

మాకంతయో బ్రోత్సాహమునిచ్చి, మేము మానవజీవ జేయుట కలవాటు పడజేసిని మానాయకులకు వందనములు. మాతో కలసి పనిచేసిన మాయాపాధ్యాయులకును, ఉపన్యసింపిన విద్యార్థులకును, తదితరులకును వందనములు.

ఓ దయామయా! మమ్ము నెప్పుడు సత్యమునకై బోరాడుచుండునటుల చేయుము. నీయిచ్చ నెరవేరునగాక! సర్వ జంతుకల నుభయ భక్తను.

- సంకల్పము మొట్ట.
- వాదనామక్రమము-అటతాళము.
1. ఒకరుకొనిరి యాశ్చర్య! నీచరియు దయలేదా? లోకములో నీదుర్మార్గులు లేకపోయిరా!
 2. అమ్మవారి పండుగంట! మమ్ముజంప వేడుకంట ఇప్పుడొకరి ధర్మములు! యంతకైనమా కటా!
 3. మాత్రాజు! పేద వెట్టి మా పలకు గొట్టి రాత్రివెలియ ముందరము భూతచేయ జూకుచే!
 4. నోరెఱుంగని పశులను చేరి యింకరి బాధము పూరిగజిల్లదువదుము పుణ్యపాపము లెఱుంగము!
 5. ఆకలములు మేనీబ్రతుకు మేరలమగు మమ్ముబట్టి సాకడయ లేకమైన లేక కూలుచే!
 6. చాకగజము పాములకు చనితిరిబాలు పోయిరుచే లోకబాల నిమ్ముమ్ము చావఱుక ధర్మమే!
 7. పట్టచీమలకును తిండి వెట్టదయోలికు ఆట్టిపాకు మేముభార మెట్లులేతి మయ్యయో!
 8. కూరులమా? ద్రావులమా? పోరునీయువారలమా? వీరము మామై జూప నేరమేమిచేసితిమి?
 9. జేసెను పట్టపూటకై చీలుచే మమ్ము నేనెలు కాకపోకములో తెలిసిముండగా?
 10. పరమదయా జలధులార బ్రహ్మ శ్మశ్రియ వెత్తులార శరణమిచ్చి బ్రాహ్మరే మీచరణములను బడితిమే
 11. దీనలమో దేవదేవా దీనబంధు వీరకావా? గాన నొక్క వేదేదము ప్రాణదాన మొసగునూ

రాజము సాంధ్రవచ్చు బలవంతిరై త్రేయోతులము. ఇదిను పేటలో ఏటిగట్టునకు పడమటికై పునరై త్రేయోదున్నేమను గలదు. అక్కడ మునురై త్రేయలనుగలవు. రెండుమాడు దినములుగా తెల్లవారినది మొదలు 10 గంటల వఱకును పట్టణమున కంతకును నొకటి జలధారమైన గోదావరి తీవ్రనకు వెట్టుట కభ్యంతరముగా గుడ్డుబంధును బాటిబంధును దారికడ్డుగా నిలవెట్టెదమన్నవి. ఈ యాటంకము వలన మంచినిశ్చితకూడ నల్లాడ వలసి వచ్చుచున్నది. అందులో నిది వేసివికాలము. ఈ కవ్యము పరమాత్ముని యొలుక. వై యధికారాధీకృతమును తొలగించెదరుగాక. అయొక పురవాసివ్రాయుచున్నాడు.

అపరాధాన్వేషణ శాఖవారు.

కలకత్తాలో జరుపుచున్న చిత్రచర్య.

గొప్పవారిని శోధించుట.

గౌరవనీయులగు బాబూ సురేంద్రనాథ టెగ్జీగారిచే ప్రకటింపబడుచున్న బంగాళీ పత్రికయొక్క కార్యస్థానమునకే అపరాధాన్వేషణకోద్యోగియగు లామెను గారెగిచట నాలాక మాన్యని యెదుట నందలి ఇనుపవెట్టెను పరిశోధించి చూచిరి. దానిలో నాయనకు చివరకు గట్టుప్రక్కనే దొరకినది కాబోలు. కాబట్టి దొరకగలదనివారచటకునే వెతికబోయిరి? సురేంద్రనాథ బాబుగారుగాని ఆయన యనుచరులుగాని ఆ యినుప వెట్టెలో పిస్తోలునుగానిదొంగసాత్తునుగానిదొంగపాపముచేయ గల పత్రములనుగాని దాచెదరనియే ఈ యన్వేషణలు తెలంచిరా? ఆరాజకులకును బండిపోటుదారులకును సురేంద్రనాథ గారుగూడ సహకారులయే వీరు తెలంచిరా? వీరు గౌరవనీయులగు రాయ రాధాచరణ పాలుగారి బండిగూడ నిటులనే శోధించిరి. వీరినిమించిన మరొక వింతవార్త వినుడు. బంగాళీదేశముందలి ప్రభుత్వమువారి కార్యనిర్వాహక సంఘమున సభ్యులుగానున్న గొప్ప నవాబుసంఘము ముదాగారు మోటారుబండిలో వెట్టుచుండగా నీ శోధకోద్యోగు లాయన బండి నాపకలెనని యాజ్ఞాపించిరి. నేను ఆరాజకుడను గాను. బెంగాలు దొరతనమువారి కార్యనిర్వాహక సంఘములోని సభ్యుడను. అందుకు నిదర్శనముగ నిదిగో నాబండిపై నున్న లాంఛన వస్త్రధారులగు నీ ధిటులను చూడుదని ఆయన స్పష్టముగ చెప్పుచున్నను వా రాబండినంతయు శోధించ వుండ నాయన ను విని కలేదు. మొత్తముమీద నీ యొద్యోగులకు పక్షపాతిమేమియును లేదనియే తోచుచున్నది. వారు గొప్పవారి నొకరితగినకొద్దివారి నొకరితగినను చూచుటలేదు. అనుమాన శోధమున వాండరి నొకరితగినచూచుచున్నరు. సరి ఇప్పుటికి కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యుల నొకరిని స్థానిక శాసనసభలోను సామాన్యశాసనసభలోనుగూడ సభ్యులుగా నున్న మరొకరిని శోధించుటయెవది. ఇక వీరు క్రికెవర్నరు గారు బండినొకడ నాపి శోధించుటయే మొట్టమొదట చేయదగిన పనిగానున్నది. దీనికంతకును శ్రీహర్షింజి ప్రభువుగారి రాకయే వీరు కారణముచేసికొను చున్నారు. వీరికొరకు శ్రీహర్షింజి ప్రభువుగారికన్న నెక్కుడుగ చింతించువా లింకొకరుండరు. రాజప్రతినిధిరాక సహజముగ నుత్సాహపాతువునందును. నేడది కలకత్తా నగర వాగులకు సంధాప పాతువుగ పరిణమించినది. మతి నీరమునుగోల్పోయిన కొందరు చేసిన దురాగతములవలన నీవీరిటుల కొంతకద సభికులుగ పుచ్చుకొనవలసి వచ్చుట వాస్తవమేగాని అట్టికార్యములు మితిమీరుట మాత్రము ప్రమాదకరము. ఇట్టియొక్క జనసహజములుగాని కార్యములను శ్రీహర్షింజి కార్యిణులు ప్రభువులవంటి యువారభావు లనుమతితుర్గని మేము తెలంపజాలమని అప్పతబజారు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

లొవిగ్రహ ప్రతిష్ఠాత్మక సందర్భమున నీశోధక శాఖవారు రాజులయొక్కయు మహారాజుల యొక్కయు బండ్లను, నవాబుమమ్మూలుహదాగారి బండిని మాత్రమేపరిశోధింపలేదు. కలకత్తా ప్రేక్షకులచాచార్యులవారిబండినొకడ పరిశోధించిరి. వీరుకూడ ననుమానితులేకాబోలునని బంగాళీపత్రిక వ్రాయుచున్నది. ఈసందర్భమున పరిశోధక శాఖోద్యోగులు గొప్ప మాన్యి. వీ. కే. పజులహతు గొప్ప మాన్యి మహమ్మదు ఇస్మాయిలుఖాను నవాబు సాజుల ముమాలిను గూడ బండ్లను గూడ పరిశోధించిరి ముసలమును పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

దేశోద్ధారకుడగు గోకే చరిత్ర

ఈ స్వార్థశ్యాగి పవిత్ర చరిత్ర మిందు విపులముగా వర్ణింపబడి యున్నది. భారతీయులకు ముఖ్యముగ నాంధ్రులకు ఈ మహానీయు బాదర్శనియను. గ్రంథ మచ్చులోనున్నది. చదువదగినది.

హెచ్. వి. కృష్ణఅందుకో.
చింతాద్రిపేట, మదరాసు.

ఐంద్రదశమపతము. వెల 0-8-0

తెలుగులో నిద్రవలకు నాటకాదిరూపకములకు లక్షణములేదు. ఇది సంస్కృతమునండి తెలిగింపబడినది. ఇందు కథావిధానపద్ధతి, అంకవిన్యాసభాగి నిర్ణయము, నాయకనాయకాది లక్షణము, పాత్రముల యాచిత్యము, రసనిర్ణయము, శృంగారాదిరసములవిభాగము, మొలగు నెల్లరూపక ధర్మములనుదెల్పి నాటగుప్రకరణములుగలవు. అనేకములయిన ప్రాచీన వివరరూపకములనుండి సరసములయిన పద్యములుదాహరింపబడినవి. నాటకాదిరచనమున కిది మిక్కిలి యుపయుక్తము.

మల్లాది నూర్యనారాయణ శాస్త్రి, 3 సామిల్లవిధి, తిరువల్లిక్కేణి, మదరాసు

హానిలేదు. నిశ్చయము. గణముకలిగి తిరును.

అన్ని విధములగు తుష్టవాదములు, మూలకంకలు. మేహ రణములు, పుండ్లమున్నగు నవియన్నియును 4 వారములలోనే కుదిరిపోవును. వారములోజాలకు సరిపడుచుండు వెల రు 5-0-0 కంఠులోజాలకు సరిపడుచుండు వుచితముగ పరీక్షనిమిత్తము పంపబడును. వలయువా రిటుల వ్రాయవలెను.

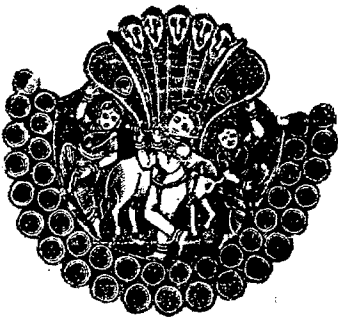
డాక్టరు వ్రమాకాంత హజరీ, బ్లడ్ స్పెషలిస్టు,

164/1 మాణిక్యోలాస్ట్రీటు, (బీడన్ స్కేయి) కలకత్తా

Dr. Umakanta Hazari, Blood Specialist, 164-1 Manicktola Street, (Beaton Square) CALCUTTA.

22-వ స్ట్రీట్ (నవంము) బంగారు.

(ఇందుకు పూచీపడగలము)

గెజల్ నాగర

1 1/2 సవరము యెత్తు

వెల రు. 30-8-0.

మతియువివిధములగు బంగారనగలు, వెండినగలు, రాళ్లు చెక్కిననగలు, మాన్యుగునవి ఈకింద పేర్కొన్న వర్తకులవద్ద దొరకును కోరువారికి క్యాటలాగులు ఉచితముగ పంపబడును.

సదరకా ఇండియా జానరెల మ్యానుఫాక్చరీంగు కంపెనీ, 487, లంకా సాలసిధి, సామాకారుపేట, మదరాసు.

The Southern India Jewellery Manufacturing Co., 437, Sowcarpet, Madra

ముత్యపు సుర్రా.

1 వ రకం అ. ఎత్తు రు. 1-0-0.

2 వ రకం 0-8-0. 3 వ రకం 0-4-0.

మంచి ముత్యములు, మోమిరా, పచ్చకర్పూర ముతో చేయబడిన సుర్రా కండ్లకు చలువ జేయు టకు మంచిమందు. ఈసుర్రా శ్రేష్ఠ మైనది. అమృతాంజనము డిపో, తంబు సెట్టివిధి, మద్రాసు.

మదన కామేశ్వరలేహ్యము.

ఇది మిక్కిలి వీర్యవృద్ధిని, బలమును, కలిగించును. (2) మేహములు, నిక్కాక, నిస్సత్తువ, శుక్లవర్ణము, అతి మూత్రమును ఖండించును. (3) రక్తమును శుభ్రపరచి వృద్ధిబొందించును. (4) నరములకు సత్తువనిచ్చి యావనమును నిండించును.

2 డబ్బీలుచాలాను. 20 తులముల డబ్బీ రు. 1-0-0

పాలశుగంధి లేహ్యము:- సహమేహము, మేహములు, పాడలు, పుండ్లు, పొట్టురాలుట, యితర చర్మరోగములు, కీళ్ల నొప్పులు, రసదోషము, మొడిలగువాట్లను 4 డబ్బీలో నిర్మూలము చేయును. 20 తుల డబ్బీ రు 1-4-0 (4 డబ్బీ రు 4-8-0)

ఘనసారచంద్రిని:- ఇది తెలుపు, ఎరుపు, పసుపు, మొదలగు అంటు (సెక్) రోగములను, మూత్రపుండును (సావమును) తక్షణమే మాన్పును. 2 డబ్బీలుచాలాను. డబ్బీ రు 1-4-0.

సుకేశరంజని తలనూనె:- ఇది మిగుల పరిమళము గలిగి పూలవాసనను గుప్పించికొట్టుచుండును. సీసా రు 0-8-0

మాకాట్లాగు ఉచితము. వి.పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము. 5 రూ. వెబడిన ఆర్డర్లకు రు 1-కి 0-2- కమీషన్ చెప్పదము. వి. కె. ఎ అందు కో, ఆయుర్వేదసమాజం, పాండురు, గుంటూరు జిల్లా.

శ్రీమదాంధ్రబ్రహ్మాండ పురాణము

[పద్య కావ్యము.]

వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పద నెనిమిది పురాణములలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టిందో ఏయేసమయముల నెట్టి పరిణామముల బొందిందో మనజాలసితి మొదలు నెట్లుండో కులభేదములేకలిగి ధర్మము లెప్పుడెట్లు మార్పునొందో? ఆచారవ్యవహారము లెట్లుమాత్రం? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నవి. పరశురామచరిత్రము, సగరచక్రవర్తి మొదలగువారి చరిత్రము లిందు జక్కగ వర్ణితములు. ఇక్కాలపువారు. బుద్ధిబలముచే బ్రహ్మచర్య సీలిగతులు ముందెట్లుండెనని యూహించి వీరపతిచి విషయము లిందనేకములు వివరింపబడియున్నవి. గొప్పవారి గ్రంథమువై మంచియభిప్రాయము నిచ్చియున్నార. కైలిమిగుల నులభము. మంచికాగితములవై ముద్రింపబడినందు క్యాల్లికో లైండుచేయించబడియున్నది. 900 పుటలు వెల 4-0-0 అత్యుత్తమప్రతి 5-0-0 కర్పణ చేతే. వలయువారి చిరునామావ వ్రాయవచ్చును.

(4-12-14) జనమంచి శ్రేష్ఠాదిశర్మ,

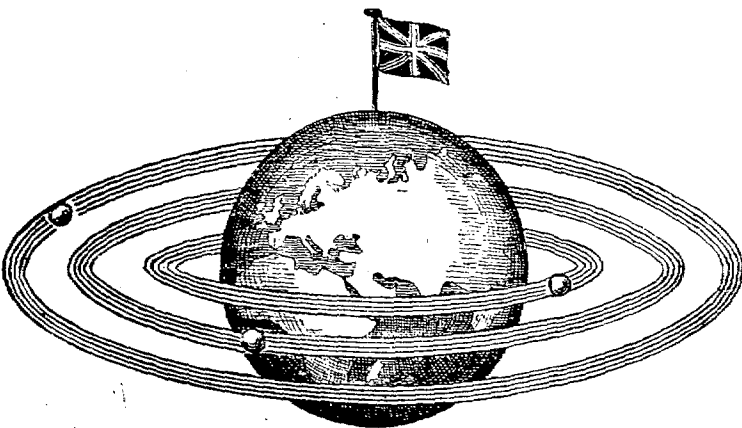
తెలుగుపండితుడు, ముగ్గునిసర్ హైస్కూలు, కడప.

ఆగతానాగత పరిజ్ఞాతృసంఘము.

జ్యోతిశ్శాస్త్రములోజాతకభాగమును దేశోపకారముకోరకు వ్యాపింపజేయుట ఈ సంఘముయొక్క ముఖ్యభిప్రాయమై యున్నది. వలయువారు వారిజాతకముయొక్క నక్షత్రగాని సూర్యున జననకాలముగాని వ్రాసిపంపించవలెను. ఇందుకు గాను, జాతకుడు పుట్టినది లగాయతు ఇప్పటివరకు జరిగిన యావత్తుల ములు అనగా జాతకునియొక్క రూపము, ధనము, భూమి, కళత్రము, సంతానము, ఉద్యోగము వైరాలు వీనిలో ప్రత్యేకము వ్రాసి ఉచితముగా పంపబడును. ఇకన్నియు సరిగా బుజువిచ్చినయెడల వీసంఘముయొక్క ఖర్చుల క్రింద రు 5-0-0 పంపవలెను. అటు పిమ్మట ముందుజరుగబోవు యావత్తులగు తులు పూరా పరిశ్రమచేసి శాస్త్రసమ్మతముగా వ్రాసి పంపబడును. మిక్కిలి త్వరగా కావలసినవారికి గత ఫలములు 1 రూ॥కున్న అవి బుజువిచ్చినయెడల భావిఫలములు 4 రూ॥ కున్న వి. పి. గా పంపబడును. సొమ్ము ముందు పంపినవారికి ముందుగాను వి. పి. గా కోరువారికి తరువాతమున్న ఉచితము గా గోరువారికి అటుతరువాతమున్న క్రమముగా వ్రాసి పంపబడును. జననకాలము సరిగానుండవలెను. అదైన వివరముగా వ్రాసిపంపించవలెను. ఆకళ్ళ మొకటిశాస్త్రీ,

గోపాలపురం. కొత్తపేట పోస్టు, గోదావరిజిల్లా.

ప్రపంచ యుద్ధము.

ఘనమోర సంగ్రామము!

చిత్ర రూపము !!

యోధా గ్రణుల భావ చిత్రము !!!

యూరోప్ ఖండమందెల్లను, అల్లకల్లోలముచేసి రక్తప్రవాహముననే బొరలాడుచుండు జగత్ ప్రళయస్వరూపముగా నాకొత్త కాలక్షైర వ్రునివలె వినబడియుండు అతిభయంకర యుద్ధనాయకులనున్నా, ఆయా దేశపు రాజాధిరాజులనున్నా, చక్రవర్తులనున్నా, ప్రత్యక్షముగా జూచి నట్లు కనబడు సుందరమైన భావచిత్రములు, ప్రకాశించునట్టి నునువైన కాగితములపై ముద్దగా ముద్రించి విక్రయమునకు సిద్ధముగనున్నవి.

త్వర తేయుడు! స్వల్ప మే ప్రతులు!!

తోకనుకాల్చుకొనిన మర్కటమువలె అక్కడిక్కడికి తిరుగుచు వ్యాపారనావలనున్న, యుద్ధనావలనున్న హతముజేసి తుదకు మండింపబడి సముద్రపాతమునకు హేతువైన ఎవడను జూచియుండురా? దానియొక్క నాయకుని తెలుసునా? ఇది మద్రాసును ముట్టడించి జేసిన అనాగతములను జూచి యుండురా? తుదకు దానిని గతిజూపిన సిక్కియను నావయును దానియొక్క నాయకునిని జూచియుంటిరా?

పంచపాండవులవలెనుండు ఇంగ్లాండ్, రష్యా, ఫ్రాన్స్, బెల్జియం, జపాన్ చక్రవర్తులనున్న దుర్యోధన దుశ్శాసనులవలె కాలాగ్నికి హేతువైయుండెడి జర్మని ఆఫ్రికా, తుర్కీ, చక్రవర్తులను జూచియుండురా? ఆయా రాష్ట్రముయొక్క సేనా నాయకులనున్న నౌకానాయకులనున్న, వాయువిమాన సాయకులనున్న జూచియుండురా? లేనియెడల మానవ విక్రయమునకు సిద్ధముగనుండు చిత్రపటమును తెప్పించి జూచుడు! చిత్రపటమువలన యుద్ధసంగతులు మనసునకు సులభముగా బోధపడుటకు సందియములేదు. దీనివెల. 1 రూపాయ.

మ.రా.—యుద్ధమారంభమైనతోడనే రణరంగమునందు నూతనముగాయెత్తబడిన పోల్లోలను తెప్పించి ముద్రించియున్నా ము ప్రతియొక్క పటమును నూనికట్టల జుట్టి నలగక భద్రముగా కేసునట్లు పంపెదము.

విలాసము :— గురుబసవ కంపెని మద్రాసు.

నేటికే వ్రాయండి!

తగ్గర పడుదు !

కొద్ది పగ్గరులే గలవు !

మంచిసమయము!

ఐరోపాఖండ యుద్ధ చరిత్రము

(మొదటిభాగము సిద్ధమైనది.) ధర 8 అణాలు మాత్రమే. పోస్టేజి సహా 0-10-0

ఈ యుద్ధచరిత్రము ఆంధ్రీయ జాతియందలి కులభ్రాతృత్వమును ప్రబలింపజేయుచున్నది. మా ప్రకటనలలోనే ధేదములేక ప్రకటించుకొనుచు, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రతిభింబ రూపముగ ముద్రించిన పుస్తక మిదికాదు. ఇతరులు ప్రపంచ సంగ్రామముని లోకమునకు యావత్ప్రయత్నముని విక్రయించు ఆంధ్రగ్రంథముకాదు. నిజముగా "ఐరోపాఖండము" జర్మనీ మొదలగు వారికి గలగు యుద్ధమునంతయు వివరించి వ్రాసియున్నది. ఈ యుద్ధకారణములను ఆంధ్రుల చక్కగా నెఱుంగుటకు జర్మనీ యుద్ధము మొదలిప్పటివరకు జరిగినవిషయము లిందున్నవి. ఐరోపాయుద్ధము జరుగుటకు సరియైన కారణము తెలుంగగోరువారు ఈ మొదటిభాగమునందు వెలుపబడిన యాధికారికముల శ్రద్ధతో జదివితరలెను.

జర్మనీ, ఫ్రాన్సు, ఆస్ట్రీయా హంబర్గుల నిర్మాణము. గతశతాబ్దమున ఐరోపాలోగలిగిన మార్పులు, జర్మనీ యేకాధిపత్యమును స్థాపించుట, ఇటలీయైకపత్యమునందలింత. ఆస్ట్రీయా ఏకాధిపత్యములో మారుబాటలు. జర్మనీయేకాధి పత్యము ఉచ్చదశకుండుట, అధికారివిజృంభణము, రాజువసుదము. గ్రేట్ బ్రిటన్ జర్మనీయు చేసిన పోరాపోటీలు. బాల్కన్ టర్కీ యుద్ధముల ఫలితములు. ఐరోపా సార్వభౌముల యుద్ధప్రయత్నములు. ఆస్ట్రీయా యుగరాజు చంపబడిన వెనుక సార్వభౌముల యుద్ధప్రయత్నములు. సార్వభౌములారంభించిన మహాయుద్ధ వివాసములు గలవు.

ఐరోపా చరిత్రము నింతవిపులముగా నిజకారణసహితముగా నెవరును నిజరక్తవ్రాయలేదని నొక్కిచెప్పగలము. పుస్తకమును చీనీ చదివినవారికి విషయముల సత్యాసత్యములు తెలియును. ఇందులో 30 పేజీలతో చిత్రపటములును, 6 భూగోళపటములును, 120 పుటల విషయములున్నవి. ఈ పుస్తకమును గోరువారికి వి. పి. మూలకమున పంపబడును.

నెంటు వెంటనే తమభాగములు వెలుపడుచుండును. ఇందులో ఆర్డుపేవరున ముద్రించిన చక్కని ప్రతిమలు గలవు మాచిరునామా:—సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్ట్ బాక్సు, నెం 167, మదరాస్. ఇ.

వనోపధి సార్వాపరిల్లా.

ఇది దేహమునందుబుట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరయు సకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కీళ్ళపొట్టు, పాతవాయ్యపుపొట్టు, రవపట్టు, రక్తవికారములను గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయమగును. ఇదిచర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. వాడికెంత వులకు పుష్టినిగలిగించును. నెత్తురును శుద్ధిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యముకలుగును.

ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నుకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు సీసా నెల రూ. 1-4-0.

కుప్టుమందు:—ఇది చర్మమునుపూర్తిగా బాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారతమధువల్లి(త్రాగుటకు మందు) నాగవల్లితైలము పైపూతకు మంగు. ఈ రెండుకలిసి నెలరోజుకు నెరిపోవుమందు 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, ౧౪౪. ఫనసవాడి, నం. ౨. బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము.

ప్రతివారము వేలకువేలు విక్రయము.

నసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.

తలనొప్పుల మాన్చును. వాయువుపోట్ల బాపును.

సార్వభౌమపుల బారదోలును. పోట్లపోగొట్టును.

చర్మముపైన రాచిన లోపలికి గాపించి

నొకలి నొప్పులు పలుతమా శోగలవు.

సువాసనగలిగియుండును.

దీనిని విదేశములలోగూడ వాడుచున్నారు.

పంచభాషచిట్టి మాచికోనిన మోసము గలుగదు.

అమృతాంజనము ప్రాచ్యదేశ మూలికల సంపుటిచే హిందూ దేశమునందు సిద్ధముచేయబడిన లోక వఖ్యాతమైనమందు. ఇప్పు డిప్పుడు తయారగుచున్న కొత్తమందుగాదు. పదియేడెండ్లుగా దేశమునం దంతటను వాడుకలో నుండి మెప్పును బొందినదివ్యామృతము.

అమృతాంజనము డిపో, 109, ఫ్రేరిరోడ్డు, బొంబాయి తేక, 6, 7, తంబు సెట్టిపేడి, చెన్నపట్నం.

కాలండర్లు. కాలండర్లు.

కాలగణనవారు అక్కడ పోట్లు విశ్వము పంపిన దొరక గలవు. కొద్దిరోజుల వరకు మాత్రమే దొరకగలవు.

రంగూను లెకివలకలు కమ్ములు.

గృహము నిర్మించుటలోను కంట్లాక్టర్లు లాభమును పొందుటలోను, కలపకొనుట యందు కొంచెము బాగుగా కలిగిన నుండిన వారి లాభముగా నుండును.

మార్కెట్ గృహమునకుగాని, మరయితర పనులకుగాని కావలసిన, రంగూను పేకపలకలు. ఆర్. (R) యల్. ఆర్. (L. R.) ప్లేటు (Steel) మార్కులు గలవియున్నా, రవును కర్రలు అనగా (Bulldozers) యున్నా, రంగూను యర్ర కర్రయున్నా, అన్ని కర్రలు, పేకపలకలు, చెక్కలు శివును కర్రయున్నా, మద్రాసు ధోలకంటి చవుకగా దొరకగలవు. బేబీవాడ, మోరారి, బండరు, గంటూరు, బాపట్ల తాలూకా లున్నా విజయ నాగపూరులో కొన్ని తాలూకాలున్నా మద్రాసునందు గానివాడ సామీప్యము గలుగువాడై టిక్కుక. కాకలసినవారు యిట్లు వ్రాయుడు.

ఆచంట నుబ్బారాయుడు గారు.

కంట్లాక్టర్లు, కలపకర్రలు. కాకివాడ.

ధర్మాసనములు.

ఆర్డురచేరిన వెంటనే పురమాయించి 8 రోజులలో పం పండును. అన్ని రకములకును పొడుగు నెడల్పులు సమము. అం 18 ల నెడల్పుగలది రు 1-0-0 22అం 1-4-0; 24 అం 1-8-0. ఆడేరెండుకోటలల్లికతో 2-8-0 మెం 10-0-0 ల వల కను విలవగవి పట్టుతో కడరవ్యముగా నేయించగలము. వివరములు వెలియగోరువారు క్రింది చిరునామాకు వ్రాయవలెను. పోస్టేజీలుగా నియ్యకగ్రహరేను.

విశ్వనిఘంటువు.

పలువురు వ్యాఖ్యాతములయందు వాడుచుండుటచే ప్రసిద్ధిజెందియున్నది. ప్రతిపదటికో ముద్రించినది. 520 పేజీల గ్రంథము. రు 2-8-0 పోస్టేజీ వేటు.

కవికల్పలత.

దీనికోక్కసా జదివినవారికి కవిభారహస్తము తెల్లను గరతలామలకములై యుండును. అచ్చులో నున్నది.

గరిమల్ల సోమయాజి శర్మ.

కోటిపల్లి-గోదావరిజిల్లా.

మంచిసమయము! శనశూ ఖర్చుపడినది!! శనుక దొంగవల్ల!!

ఈపంచల కొనువారికి, పంచ 1-కి ఆర్థిలాభమును కొరవైన కొడంగడ్రప్రలాభము అను గ్రంథముకలిగి ఇశాను

మేలైన జపాక పట్టుపంచలు.

అనేక పంచల కర్చుపడినందు కనుకం ధరలు తగ్గించియున్నాము

వాచకులారా! శృంగారమున్ను శాగరికతయున్ను గల మేలైనజపాక పట్టుపంచలు పండుగదినముల అనం దముకొరకు తెప్పించి విక్రయించినక పోగా మిగతొడ్డి పంచలుమాత్రమే యున్నది. ఇందులో ఎరువు, కచ్చ

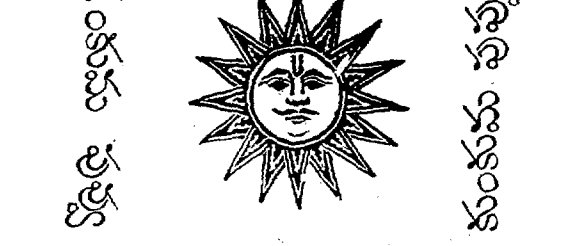
ఆకువచ్చ, రోజా, మేఘవర్షం ఇత్యాదిరంగులు గలవి. క్లాసు నీయమైనవి, తగ్గరపడుదు.

రీతిమారనిదివిన్ని 2కిమార్ నెడల్పుగల పట్టుపంచ 18 2-0-0

పంచ 1-కి కపాలఖర్చులు 0-4-0

డిటా రెండుపంచల కొనువారికి కపాలఖర్చులు ఇశాను.

టి. సీతారామ మొదలియార్, 2, కందపు మొదలిపేడి, తిరువల్లిక్కేడి, మదరాస్

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువారు సూర్యమా ర్కును గమనింపుడు.

కరస్సాండెట్లు మొదలగు న వి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్ నారాయణ అండు కంపెనీ, 21, హమ్మంపేడి, బొంబాయి.

శుక్లనష్టము

గుణమీయనిచో

సాము తిరుగ నీయబడును.

100 మాత్రలు గల సీసా రు. 2-0-0.

పోష్టఖర్చులు వగయిరా ప్రత్యేకము.

నమ్మకమయిన మందులు యింకను కలవు.

కేట్లాగు ఉచితముగ పంపబడును.

టవర్ అండ్ కో.,

(1-12-14) ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా

బే గం సా హి స్టా ప్.

ఒకతూరి ఉపయోగించుట వలన దేహమందలి యే భాగమునయుండు రోమము ను చెడుపులేక శుద్ధము గాను యెటువంటి మచ్చలులేకయు ను బాధ లేక యును నిగ సంతును. చర్మముయొక్క ద్విభావమైన రంగును కాఠిని పోగొట్టక చేయు (సోప్)

ఇదిఒకరే. నెల రే బిల్లులు నెట్ట 1కి 1-0-0 వి. పి. ఖర్చు 4 అ. ఆర్. వి. పండిట్ అండు కంపెనీ నెం 5 బండరుపేడి మద్రాసు.

ఇంటిసామానుల అమ్మకము.

4 వ ఏప్రిలు 1915 వ తేదీ ఆదివారమునా దుదయమున 8కింటలకు టంగసాలిపేడి (మింటుస్టీటు) లో నున్న 488 గంటకుగల ఇంటిసామానులన్నియును నెలమువేయబడును. కొనినవా గా ఇంటిపడనొట్టి ఆసామానులను తీసికొనిపోవలె ను. 27 వ తేదీనిగాని ఆసాంతమునగాని ఆ ఇల్లునువాడగోరు వారు చూడకొనవచ్చును. ఇంక వికరవిషయములను తెలియ గోరువారిదిగర ఆ దెనుకు వ్రాయవలెను.

టి. స్వామినాధస్వామి, 113 పగళువాకము హోబ్బు, నేపేరీ, మదరాసు.